

Talouden vakauttamisohjelma

Henkilöstö- ja asukakeskustelut
rakentavan keskustelun Voxit-alustalla

Sisällys

Rakentavaa keskustelua Voxit-alustalla	3
Keskustelun tavoitteet.....	4
Keskustelun keskeiset tunnusluvut.....	5
Väitteiden moderointi	6
Analyysi.....	7
Henkilöstökeskustelu	8
Mistä osallistujat halusivat keskustella?	8
Kuinka mielipiteet jakaantuivat?	10
Mielipideryhmät henkilöstökeskustelussa.....	11
Asukaskeskustelu	12
Mistä osallistujat halusivat keskustella?	12
Kuinka mielipiteet jakaantuivat?	14
Mielipideryhmät asukaskeskustelussa	15
Yhteenveto	16
Toteuttajan havainnot.....	17
Liite 1. Henkilöstökeskustelun väitteitä teemoittain	18
Liite 2. Asukaskeskustelun väitteitä teemoittain	27

Rakentavaa keskustelua Voxit-alustalla

Porvoossa päätettiin kokeilla Voxit-keskustelualustaa talouden vakauttamisohjelmaa koskevassa henkilöstö- ja asukaskestelussa. Taustalla oli havainnot siitä, että perinteiset osallistamisen keinot (esimerkiksi kyselyt) eivät oikein toimi.

Kansallisessa demokratiaa koskevassa keskustelussa on noussut esille, että demokratiaa haastetaan nykyisin monella tavalla. Monet some-kanavat ovat muuttuneet haastaviksi yhteiskunnallisen keskustelun areenoina, sillä algoritmit ruokkivat vihaa, kiihtymystä ja vastakkainasettelua. Sosiaalinen media voi altistaa vinoutuneelle, tunnepitoiselle ja sensaatiohakukselle poliittiselle sisällölle, ja tämä voi heikentää demokraattista osallistumista. Porvoon uuteen kaupunkistrategiaan on kirjattu tavoitteeksi, että kaupunki vahvistaa demokratiaa ja kokeilee aktiivisesti uusia toimivampia vuorovaikutus- ja osallistumiskeinoja, jotta asukkaat tuntevat voivansa vaikuttaa elinympäristönsä kehittämiseen.

Sitran Suomeen tuoma Voxit-osallistumisalusta on rakentavan vuorovaikutuksen periaattein suunniteltu digitaalinen keskustelualusta. Tavoitteena on madaltaa osallistumisen kynnystä ja helpottaa osallistumista yhteiskunnalliseen keskusteluun. Sen avulla päätösten valmistelussa pystyy kartoittamaan suuren joukon, kuten kaupungin asukkaiden tai henkilöstön, mielipiteitä. Alustaa on käytetty Suomessa vuosien 2022–2025 aikana yli sadassa eri keskustelussa niin kunnissa, hyvinvointialueilla kuin valtionhallinnossa sekä järjestökentällä.

Voxit-keskustelun avulla päättäjät voivat saada arvokasta tietoa ja ymmärrystä päätettävään asiaan liittyvistä kipupisteistä, asukkaiden arkiseen kokemukseen pohjautuvia ratkaisuehdotuksia sekä uusia ideoita ja näkökulmia valmistettavaan asiaan.

- Voxit-keskustelussa käsitellään aihetta äänestämällä siihen liittyviä väitteitä. Osallistajat voivat olla väitteen kanssa samaa tai eri mieltä tai ohittaa väitteen.
- He voivat ehdottaa keskusteluun uusia väitteitä ja varmistaa näin, että heille tärkeät näkökulmat tulevat esiin. Alusta kannustaa osallistujia ilmaisemaan oman mielipiteensä ja auttaa ymmärtämään, että valittuun aiheeseen liittyy monia eri näkökulmia.
- Keskustelu tuo paremmin ja turvallisella tavalla kuuluviin myös niiden ääntä, jotka eivät kuulu yhteiskunnallisesti aktiivisimpiin.
- Trollausta tai verkkohäirintää ei esiinny, koska sosiaalisen median alustoilta tuttu toisten käyttäjien kirjoitusten kommentointi tai jakaminen ei ole alustalla mahdollista.

Voxit-alustalla on käytössä tekoälypohjainen käännöstyökalu, jonka ansiosta eri kieliä puhuvat ihmiset voivat osallistua samaan keskusteluun. Osallistuminen on anonyymiä, eikä käyttäjätunnusta tai kirjautumista tarvita. Ainoa tieto, jota alusta osallistujasta kerää, on laitteen IP-osoite, jotta alusta tunnistaa käyttäjän. Näin se ei näytä uudelleen samoja väitteitä, vaikka käyttäjä palaisi takaisin keskusteluun.

Tämän lisäksi alusta tuottaa kattavan reaaliaikaisen tulosraportin, josta näkee muun muassa, mistä väitteistä enemmistö osallistujista on yhtä mieltä ja mistä mielipiteet jakaantuvat voimakkaimmin. Edistyksellistä tilastoanalyysia hyödyntävä alusta jaottelee osallistujat erilaisiin mielipideryhmiin äänestyskäyttäytymisen perusteella. Ryhmäkohtainen tarkastelu antaa monivivahteisen kuvan niin ryhmien välisistä näkemyseroista kuin asioista, joista kaikki mielipideryhmät ovat yhtä mieltä.

Keskustelun tavoitteet

Talouden vakauttamisohjelman valmistelun yhteydessä käytiin kaksi Voxit-keskustelua. Henkilöstön keskustelu oli avoinna 4.3.–19.3.2026 ja asukaskeskustelu oli avoinna 19.3.–16.4.2026. Molemmissa keskusteluissa kahden ensimmäisen viikon aikana osallistujat saivat lisätä väitteitä keskusteluun, ja loppuajan keskustelussa sai ottaa kantaa moderoituihin väitteisiin.

Keskusteluiden tavoitteena oli saada **asukkaiden ja henkilöstön arkikokemukseen** perustuvaa tietoa ja näkemyksiä vakauttamisohjelman valmistelun tueksi. Toinen keskeinen tavoite oli saada keskusteluun mukaan **laaja joukko** porvoolaisia – ei vaan yhteiskunnallisessa keskustelussa ennestään aktiivisia ihmisiä, vaan myös niitä ryhmiä, jotka eivät halua osallistua esimerkiksi polarisoiviin some-keskusteluihin. Henkilöstön keskustelulta odotettiin näkemyksiä siitä, mitä kaupunki voi tehdä **arkityössä toisin**, ja miten työtä voi tehostaa.

Tavoitteena oli myös ensimmäistä kertaa saada **kokemuksia uudenlaisesta rakentavan keskustelun keskustelutyökalusta**, joka ei ole ylhäältäpäin määritelty kysely, vaan jossa osallistujat pääsevät itse määrittelemään teemoja ja kysymyksiä, joista keskustellaan.

Henkilöstökeskustelun teema oli: kun kaupungin rahat eivät riitä, mitä voimme tehdä toisin?

Asukaskeskustelun teema oli: kun kaupungin rahat eivät riitä, mistä voimme karsia?

Keskustelun keskeiset tunnusluvut

Keskustelutyökalu kerää tietoa keskustelun osallistujamäärästä, äänestäneiden määrästä sekä keskusteluun lisättyjen väitteiden määrästä. Keskustelijoiden määrä kertoo osallistumisaktiivisuudesta ja äänestysten määrä keskustelun aktiivisuudesta ja kiinnostavuudesta. Keskusteluun lisätyt väitteet kuvaavat aloitevallan siirtämisestä keskustelijoille.

Keskustelijoiden, äänestysten ja lisättyjen väitteiden määrä kertoo, että osallistujia oli paljon, ja he pitivät keskustelua kiinnostavana. Keskustelijat määrittelivät aktiivisesti myös keskustelun teemoja ja sisältöjä.

Henkilöstökeskustelun tunnusluvut:

- Keskusteluun osallistui 483 henkilöä, joista 451 ryhmiteltiin mielipideryhmiin.
- Keskustelussa annettiin 50 874 ääntä.
- Keskusteluun lisättiin 314 väitettä. Moderoinnin jälkeen julkaistiin 184 väitettä, joista 6 oli taustatietoväitteitä ja 18 niin sanottuja siemenväitteitä, jotka syötettiin ennen keskustelun avaamista.
- Äänestämisen aktiivisuus oli korkea: yksi osallistuja antoi keskimäärin 105 ääntä. Väitteitä kirjoittaneet osallistujat tuottivat keskimäärin 3,8 väitettä kirjoittajaa kohden.
- Aineistosta muodostui kaksi mielipideryhmää: ryhmä A, jossa oli 208 osallistujaa (noin 46 prosenttia ryhmitellyistä), ja ryhmä B, jossa oli 243 osallistujaa (noin 54 prosenttia ryhmitellyistä).

Henkilöstökeskustelun osallistujien taustatiedot:

- 26 % työskentelee kasvun ja oppimisen toimialalla
- 26 % työskentelee elinvoiman toimialalla
- 21 % työskentelee konsernipalveluiden toimialalla
- 16 % työskentelee kaupunkikehityksen toimialalla
- 6 % työskentelee liikelaitoksessa
- 61 % on ollut töissä Porvoon kaupungilla yli 5 vuotta

Asukaskeskustelun tunnusluvut:

- Keskusteluun osallistui 1 213 henkilöä, joista 1 146 ryhmiteltiin mielipideryhmiin.
- Keskustelussa annettiin yhteensä 96 096 ääntä.
- Keskusteluun lisättiin 600 väitettä. Moderoinnin jälkeen julkaistiin 170 väitettä, joista 4 oli taustatietoväitteitä ja 20 niin sanottuja siemenväitteitä.

- Keskimäärin yksi osallistuja antoi 79 ääntä, ja väitteitä kirjoittaneet laativat keskimäärin 3, väitettä henkilöä kohden.
- Aineistosta muodostui kolme mielipideryhmää: ryhmä A, jossa oli 278 osallistujaa (noin 24 prosenttia ryhmitellyistä), ryhmä B, jossa oli 458 osallistujaa (noin 40 prosenttia), ja ryhmä C, jossa oli 410 osallistujaa (noin 36 prosenttia).

Asukaskeskustelun osallistujien taustatiedot:

- 91 % osallistujista asuu Porvoossa
- 2 %:lla osallistujista äidinkieli ei ole suomi tai ruotsi
- 7 % osallistujista on alle 30-vuotiaita
- 10 % vastaajista on yli 65-vuotiaita

Väitteiden moderointi

Voxit-keskusteluissa kaikki osallistujien lisäämät väitteet eivät päätyneet lopulliseen keskusteluaineistoon, vaan ne käytiin läpi moderoinnin kautta. Moderoinnin pelisäännöt löytyvät kaupungin verkkopalvelusta: www.porvoo.fi/asiointi-ja-paatoksenteko/osallistu-ja-vai-kuta/asukaskeskustelu-talouden-vakauttamisohjelmasta/

Julkaisematta jääneet väitteet olivat pääsääntöisesti sellaisia, jotka olivat sisällöltään päällekkäisiä jo julkaistujen väitteiden kanssa tai muotoiltu kommentin tai kannanoton tapaan aiempaan väitteeseen tai itse keskustelualustaan. Osa väitteistä ei sisältänyt varsinaista säästöehdotusta, tai ne koskivat asioita, jotka eivät kuuluneet aiheeseen tai kaupungin toimivaltaan. Lisäksi poistettiin muutamia yksittäisiä asiattomia väitteitä.

Yleisesti moderointisääntöjä oli helppo noudattaa, ja suurin osa osallistujien lisäämistä väitteistä oli asiallisia ja suoraan keskustelun tavoitteisiin liittyviä. Moderoinnin tavoitteena oli myös varmistaa, että keskustelu pysyi selkeänä ja ymmärrettävänä.

Voxit-keskustelun tekoälykäännösten laatu osoittautui riittämättömäksi kaksikielisen kaupungin tarpeisiin nähden, sillä monien väitteiden asiasisältö muuttui tekoälykäännöksessä. Moderoijat joutuivat siksi testaamaan erikseen jokaisen väitteen käännösversio. Alkuperäisiä väitteitä muokattiin tarvittaessa niin, että automaattikäännökset olivat loogisia myös käännettyinä. Ongelmasta on keskusteltu Sitran kanssa, joka on ottanut käännöstyökalun kehityslistalleen.

Analyysi

Voxit-alusta tuottaa tekoälyä hyödyntävän reaaliaikaisesti päivittyvän tulosraportin, jonka avulla voi muodostaa kuvan siitä, mistä asioista osallistujien keskuudessa vallitsee laaja yksimielisyys, mitkä asiat jakavat mielipiteitä voimakkaimmin. Voxit-alusta ryhmittelee keskustelun osallistujat myös mielipideryhmiin äänestyskäyttäytymisen pohjalta. Mielipideryhmät koostuvat osallistujista, jotka ovat äänestäneet samalla tavoin useista väitteistä. Lisäksi jokainen samalla tavoin äänestänyt osallistujaryhmä on äänestänyt selvästi eri tavalla kuin muut ryhmät.

Tämä analyysi on kirjoitettu Voxit-tulosraportin pohjalta, ja myös tämän analyysin yhteenvedojen tekemisessä on hyödynnetty tekoälytyökaluja. Aineistoa on teemoiteltu ja analysoitu syvällisemmin kuin tulosraportissa.

Analyysin tuloksia pohdittaessa on tärkeää tiedostaa, että kaikki Voxit-keskustelun osallistajat eivät ota kantaa kaikkiin väitteisiin, eli osaa väitteistä äänestää enemmän keskustelijoita kuin toisia. Keskustelutyökalun luonteen vuoksi on tavallista, että viimeiset keskustelussa julkaistut väitteet eivät ehdi saada yhtä paljon ääniä kuin alkuvaiheessa julkaistut. Alusta myös tarjoilee väitteet jokaiselle osallistujalle puolisuorassa järjestyksessä eikä vaadi, että osallistujan on äänestettävä jokaista alustalla julkaistua väitettä.

Sitra toteaa Voxit-koulutusaineistossaan, että mikäli joitakin Voxit-keskustelun loppuvaiheessa lisättyjä väitteitä on äänestänyt vain pieni joukko osallistujia, analyysiin hyväksyttävälle väitteille kannattaa määrittää numeerinen leikkuri. Leikkuri määrittää minimiarvon sille, kuinka paljon ääniä kunkin väitteen on saatava tullakseen osaksi analyysia. Yleisenä ohjeellisenä peukalosääntönä Voxit-keskustelujen leikkureita muodostaessa voi Sitran mukaan pitää, että jokaiseen väitteeseen tulisi vastata vähintään 20–25 prosenttia osallistujista, ja leikkurin voi määritellä erikseen myös mielipideryhmille.

Asukaskeskustelussa oli yhteensä 1213 osallistujaa. Useimmiten kantaa otetusta väitteestä äänestettiin 1115 kertaa ja harvimminkin kantaa otettua väitteestä äänestettiin 269 kertaa. Henkilöstökeskustelussa oli 483 osallistujaa. Useimmiten kantaa otetusta väitteestä äänestettiin 389 kertaa ja harvimminkin kantaa otettua väitteestä äänestettiin 115 kertaa. Sekä henkilöstö- että asukaskeskustelussa kaikkia väitteitä äänesti yli 20 prosenttia keskustelun osallistujista, eikä leikkuria ole käytetty. On silti tärkeää huomata, että osassa väitteitä kantaa ottaneiden määrä voi olla hyvin pieni, koska joidenkin väitteiden kohdalla jopa yli puolet äänestäjistä on voinut ohittaa kysymyksen ottamatta siihen kantaa. Kaikki esitetyt väitteet ja niiden äänestystulokset löytyvät Voxit-tulosraporteista, jotka on julkaistu kaupungin verkkopalvelussa.

Henkilöstökeskustelu

Mistä osallistujat halusivat keskustella?

Sekä henkilöstön että asukkaiden keskusteluissa toistui sama peruskysymys: mitä muutetaan ensin, jotta rahat riittävät. Osallistujan nostivat keskusteluun konkreettisia, arkeen, työn ja toimintatapojen kehittämiseen liittyviä kysymyksiä talouden kiristyessä.

Keskustelun ytimessä olivat mm. turhan työn ja päällekkäisyyksien vähentäminen, yhteistyön lisääminen, kokouskäytäntöjen muuttaminen sekä ostopalvelujen ja konsulttien käytön vähentäminen ja kaupungin henkilöstön oman osaamisen hyödyntäminen ja kehittäminen.

Henkilöstö nosti esiin organisaation rakenteet, roolit ja vastuut sekä tukipalvelujen ja hallinnon toimivuuden: missä asioissa keskittäminen voi tuoda säästöjä ja hyötyjä? Lisäksi keskustelua käytiin toimitiloista, etätyöstä ja tilojen käytön tehostamisesta, digitalisaatiosta ja tekoälyn hyödyntämisestä sekä siitä, miten muutokset vaikuttavat työkuormaan ja työhyvinvointiin.

Henkilöstö kävi myös arvokeskustelua säästöjen kohteena olevista palveluista ja priorisoinnin periaatteista. Mukana oli väitteitä, joissa säästökohteita haettiin yksittäisistä palveluista. Reiluus nousi esiin osassa kommentteja: säästöjen ja mahdollisten henkilöstötoimien koettiin olevan hyväksyttäviä vain, jos ne kohdistuvat oikeudenmukaisesti ja koskevat myös esihenkilöitä ja johtoa.

Henkilöstön keskustelussa nousi esille seuraavia teemoja:

- **Työn organisoinnin tehostaminen, yhteistyön lisääminen sekä organisaatorakenteen muuttaminen.** Keskusteltiin mm. siitä, voidaanko työtä tehostaa heikentämättä palvelutasoa, jokaisen omasta roolista työn tehostamisessa, työtehtävien uudelleen järjestämisestä, toimialojen välisen yhteistyön lisäämisestä, organisaatio- ja toimialarakenteen muuttamisesta ja yksikköjen yhdistämisestä, hallinnon keskittämisestä sekä johto- ja päällikötason tehtävien vähentämisestä.
- **Prosessien sujuvoittaminen.** Keskusteltiin mm., kuinka työprosesseja voidaan tehostaa esimerkiksi vähentämällä lausuntojen kirjoittamista tai sisäisten selvitysten tekemistä, hyödyntämällä palvelumuotoilua, huonekalujen kierrätyksen tai muuttamalla hankintamenetelyä. Lisäksi esitettiin monia yksittäisiä palveluja koskevia tehostamishdotuksia, ja edellytettiin, että myös liikelaitosten ja yhtiöiden pitää tehostaa toimintaansa.
- **Luottamuselinten toiminta.** Keskusteltiin tarpeesta vähentää luottamuselinten määrää, kokousten, jäsenten ja viranhaltijaosallistujien määrää tai kokouspalkkioita.

- **Johtaminen ja tavoitteiden selkeyttäminen.** Keskusteltiin mm. tarpeesta priorisoida ja selkeyttää tavoitteita sekä johdon että henkilöstön osalta, yhteistyön tarpeesta sekä toiveesta, että toteuttajatahon kuullaan jo visiointivaiheessa.
- **Kokousmenettelyjen tehostaminen.** Keskusteltiin kokousten määrän vähentämistä ja kokousagendojen selkeyttämisestä sekä kokoustarjoilujen ja matkustamisen karsimisesta.
- **Organisaation oman osaamisen hyödyntäminen ja vahvistaminen.** Keskusteltiin mm. ostopalvelujen vähentämisestä, organisaation oman osaamisen hyödyntämisestä, sisäisen kouluttamisen lisäämisestä, tarpeettoman tiukoista pätevyysvaatimuksista ja rekrytointikäytännöistä.
- **Toimitilojen tehokkaampi hyödyntäminen.** Keskusteltiin mm. etätyöstä, tilojen käyttöasteen lisäämisestä, monitoimi- ja yhteiskäyttötilojen lisäämisestä, tyhjiin olevien tilojen myymisestä tai purkamisesta sekä kaupungin tilojen iltakäytön lisäämisestä.
- **Digitalisaation, tietojärjestelmien ja tekoälyn hyödyntäminen.** Keskusteltiin mm. tekoälyn hyödyntämisestä eri toiminnoissa kuten kääntämisessä, viestinnän digitalisoinnista, tietojärjestelmien kilpailuttamisesta, aktiivisesta hyödyntämisestä, vähentämisestä sekä leasing-aikojen pidentämisestä.
- **Työaika, työhyvinvointi ja henkilöstön etuudet.** Keskusteltiin mm. työajan lyhentämisestä, työaikaseurannan tehostamisesta, sairauspoissaolojen vähentämisestä, työhyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden parantamisesta, hyvän työntekijäkokemuksen merkityksestä sekä lomarahoihin ja henkilöstöetuuksien karsimisesta.
- **Priorisointiperiaatteet.** Keskusteltiin siitä, millä periaatteella priorisointeja ja säästöjä pitää tehdä ja kohdistaa. Puhuttiin mm. tasapuolisuudesta ja kaikkien toimialojen velvollisuudesta säästää, tarpeesta tehdä rakenteellisia ratkaisuja ja laskea myös palvelutasoa.
- **Koulut ja opetus.** Keskusteltiin koulujen toimintaan liittyvistä arvoalinnoista, mm. koulu- ja päiväkotiverkon tiivistämisestä, luokkakokojen suurentamisesta, säästöjen kohdentumisesta pieniin ja suuriin kouluyksiköihin, oppikirjoihin ja kouluruokaan.
- **Muut arvoalinnat ja painotukset säästöjen kohdentumisessa.** Keskusteltiin siitä, mihin muihin kaupungin eri palveluihin, avustuksiin, tukiin ja investointeihin säästöt saavat kohdistua. Keskusteltiin esimerkiksi esityslistojen kääntämisestä, avustuksista, nuorisopalveluista, kulttuurista ja tapahtumista, jouluvaloista, Taidetehtaasta, isoista investoinneista, markkinoinnista, työllisyys- ja kotoutumispalveluista, ystävyyskuntatoiminnasta ja vihreän siirtymän rahastosta.

Tämän analyysin loppuun liitteeseen 1 on koottu henkilöstökeskustelun väitteitä ryhmiteltyinä teeman mukaan. Kaikki väitteet ja äänestystulokset löytyvät Vokit-raportista kaupungin verkkosivuilta.

Kuinka mielipiteet jakaantuivat?

Henkilöstökeskustelussa keskustelijat olivat melko laajasti yhtä mieltä esimerkiksi ostopalvelujen ja konsulttien käyttämisen vähentämisestä, kokouskäytäntöjen tehostamisesta ja organisaation oman osaamisen paremmasta hyödyntämisestä. Lisäksi painotettiin laajasti sitä, että hyvän työntekijäkokemus on keskeinen asia tulevaisuudessakin, koska vaihtuvuus tulee kalliiksi.

Mielipiteet jakaantuivat enemmän sen perusteella, kuinka pitkälle oltiin valmiita menemään rakenteellisissa muutoksissa, hallinnon ja tukipalvelujen keskittämisessä, yksiköiden yhdistämisessä, muutosten toteutustavassa, tekoälyn käytön etätöiden merkittävässä lisäämisessä. Osa henkilöstöstä näki yksiköiden yhdistämisen ja rakenteelliset päätökset tärkeinä säästökeinoina, kun taas osa suhtautui niihin pidättyvästi tai epävarmasti eikä ottanut kantaa asiaan. Palvelutason laskun uskottiin useammin olevan mahdollista muilla kuin omalla toimialalla. Mielipiteet jakaantuivat paljon myös koulu- ja päiväkotiverkon tiivistämiseen ja ei-lakisääseisen toiminnan osalta.

Voxit-alusta ryhmitteli henkilöstökeskustelun osallistujat kahteen mielipideryhmään äänestyskäyttäytymisen pohjalta. Näiden erojen taustalla ryhmillä oli kuitenkin useita laajasti jaettuja näkemyksiä, joista muodostui keskustelua kokoavia siltaväitteitä.

Siltaväitteitä eli väitteitä, joista keskustelijat olivat hyvin yksimielisiä (yli 70 % kannatus molemmissa mielipideryhmissä):

- Ostopalveluja (kalliita konsulttipalveluita) tulee vähentää, jos osaamista löytyy omasta organisaatiosta.
- HPK palveluiden tuottamaa palvelua pitää tarkastella kriittisesti ja arvioida mitä voimme tuottaa itse edullisemmin.
- Meidän tulee mahdollistaa jatkossakin hyvä työntekijäkokemus. Vaihtuvuus tulee kalliiksi.
- Huonekalut ja kalustoa pitäisi olla mahdollista kierrättää seuraavalle tarvitsevalle, tai yhteiseen varastoon kunnes joku niitä tarvitsee.
- Emme saa tinkiä monipuolisesta ja terveellisestä koulu- ja päiväkotiruuasta.
- Ei enää kalliita alkoholitarjoiluja missään kunnan tilaisuudessa (koskee myös luottamushenkilöitä).
- Johdon matkustelusta ja kokoustamisista syntyviä kustannuksia tarkasteltava kriittisesti.
- Jos tulee lomautuksia tai palkattomia vapaita, niin tämä koskee ehdottomasti myös esihenkilöitä joilla on alaisia, joita lomautetaan.

Esimerkkejä väitteistä, joissa osallistujien mielipiteet jakaantuivat paljon:

- Toimialani palvelutasoa voidaan edelleen laskea, ja silti palvelut ovat edelleen laadukkaita.
- Koulujen ja päiväkotien säästöt vaativat yksiköiden yhdistämistä tai sulkemista.
- Kouluverkkoa pitää tiivistää enemmän kuin vähentää kulttuuri- ja vapaa-ajanpalveluita.
- Tulee keskittyä vain täysin oleelliseen työhön, jota ilman kaupunki ei pyöri, ja unohtaa imagon kohotukset yms.
- Voitaisiinko luopua ei-lakisääteisistä tapahtumista kuten Porvoon Valot tm.

- Asiantuntijatyötä tekevien toimistoista voitaisiin luopua ja siirtyä 100 % etätyöhön, kuten valtion Verotoimistossa on tehty.
- Kaikki toimiston työpisteet tulee muuttaa yhteiskäyttöisiksi, jotta saadaan toimitilojen käyttöaste suuremmaksi.
- Tekoälyn käyttöönottoa tulee edistää, jotta toiminta tehostuu (neuvonta, viestintä, toimistotyö, raportit, valmistelu, talouden suunnittelu).
- Yksiköitä voidaan yhdistää säästöjen aikaansaamiseksi.
- Kannatan sihteeripalvelujen keskittämistä.
- Kannatan hallinnon keskittämistä.
- Olisin valmis maksamaan henkilökunnan pysäköintipaikasta.
- Kaupungin ei pitä tarjota maksuttomia pysäköintipaikkoja henkilöstölle.

Mielipideryhmät henkilöstökeskustelussa

Henkilöstökeskustelussa Voxit-alusta muodosti kaksi mielipideryhmää:

- Ryhmä A – Rakenteita uudistavat tehostajat (208 keskustelun osallistujaa)
- Ryhmä B – Kannastaan epävarmemmat (243 keskustelun osallistujaa)

Ryhmä A – Rakenteita uudistavat tehostajat

Tähän ryhmään kuuluvat suhtautuivat myönteisesti tehostamiseen ja rakenteellisiin muutoksiin keinona hallita kustannuksia. Ryhmän olemuksen voi tiivistää väitteisiin: ”Jokaisen toimiala tulee säästää. Pitää vain katsoa omaa toimialaa vielä kriittisemmin, että mistä voidaan säästää. Eiköhän aina löydy jotain.”

Ryhmä näkee organisaation nykyisessä toiminnassa päällekkäisyyksiä ja hajanaisuutta, jota voisi purkaa rakenteellisilla ratkaisuilla, keskittämällä hallintoa, tukipalveluja ja prosesseja sekä uudelleenjärjestelemällä työtehtäviä. Ryhmälle oli tärkeää, että kustannusten hallinta perustuu selkeisiin linjauksiin, yhteisiin toimintamalleihin ja johdonmukaiseen johtamiseen. Samalla he korostivat omaan henkilöstöön ja osaamiseen nojaamista: ostopalveluja ja konsulttien käyttöä tulisi vähentää silloin, kun työ voidaan tehdä kaupungin omilla resursseilla.

Tässä ryhmässä on selkeästi enemmän yli 5 vuotta Porvoon kaupungilla työskennelleitä kuin B-ryhmässä. Ryhmässä on keskimääräistä enemmän myös konsernipalveluissa sekä kasvun ja oppimisen toimialalla työskenteleviä keskustelijoita.

Ryhmä B – Kannastaan epävarmemmat

Toinen henkilöstöryhmä suhtautui varauksellisemmin keskittämiseen ja laajoihin rakenteellisiin uudistuksiin, mutta jätti myös selkeästi useammin ottamatta kantaa moniin esitettyihin väitteisiin, joista koettiin puuttuvan tietoa. Ryhmä kannatti kaikkia keskustelussa esitettyjä väitteitä ja tasapainottamistoimia harvemmin kuin ryhmän A edustajat – ja useimpia merkittävästi harvemmin.

Ryhmä suhtautui joihinkin asioihin kuitenkin kriittisemmin kuin ryhmän A edustajat, esimerkiksi henkilöstön koulutuskulujen vähentäminen, hallinnon keskittäminen, yksiköiden

yhdistäminen, yhteiskäyttötilojen lisääminen, säästöjen kohdistaminen tasapuolisesti eri toimialoille, mahdollisuus järjestellä työtehtäviä uudelleen ilman palvelutason laskua, tekniikan käytön edistäminen, painettujen julkaisujen lopettaminen ja kääntämisen vähentäminen.

Ryhmässä oli enemmän alle 5 vuotta Porvoon kaupungilla työskennelleitä kuin ryhmässä A. Tämä saattaa kertoa siitä, että kaikilla ryhmän jäsenillä ei ole kovin kattavaa kuvaa Porvoon kaupungin toiminnasta kokonaisuutta, tai siitä että ryhmä ei vastusta niinkään säästöjä sinänsä, mutta muutosten vaikutukset arjen työhön, työn sujuvuuteen ja kuormitukseen halutaan ymmärtää tarkemmin, ennen kuin asioihin halutaan ottaa kantaa.

Asukaskeskustelu

Mistä osallistujat halusivat keskustella?

Asukaskeskustelun osallistujat halusivat keskustella erityisesti konkreettisista palveluista ja valinnoista, jotka vaikuttavat suoraan arkeen: mistä palveluista voidaan säästää ja mistä ei saisi karsia, vaikka taloustilanne heikkenee. Minkälainen kaupunki Porvoo haluaa olla taloudellisesti tiukassa tilanteessa – ja miten päätökset tehdään avoimesti ja asukkaita kuunnellen.

Keskustelua käytiin kouluista ja varhaiskasvatuksesta, erityisesti kyläkouluista, nuorten palveluista, kirjastoista, kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluista sekä katujen ja muun perusinfrastruktuurin hoidosta, pysäköinnistä ja joukkoliikenteestä.

Vahvoja teemoja olivat myös verot, palvelu- ja käyttö- ja pysäköintimaksut, kuka lopulta maksaa ja millä perusteella. Asukkaat halusivat keskustella myös yritysten, kulttuurin ja tapahtumien merkityksestä elinvoimalle, avustuksista yhdistyksille ja seuroille sekä kaupungin hallinnon ja johtamisen tehokkuudesta.

Suuret investoinnit ja kaupunkikehityshankkeet, kuten Kokonniemi, kaavoitus, kaupungin kasvu ja tulopohjan vahvistaminen herättivät paljon näkemyksiä, samoin luonto- ja ilmasto-kysymykset. Monia kiinnosti lisäksi palvelujen digitalisointi, viestintä ja osallisuuteen liittyvät kysymykset.

Asukaskeskustelussa nousi esille seuraavia teemoja:

- **Verotus, maksut ja tulopohjan vahvistaminen.** Keskusteltiin siitä, pitäisikö veroprosenttia korottaa vai laskea, voiko palvelu- ja pysäköintimaksuja korottaa, ja pitäisikö korotuksia kohdentaa esimerkiksi lasten ja nuorten, seurojen tai yhdistysten maksuihin. Lisäksi ehdotettiin keinoja saada lisää veronmaksajia tai ulkopuolista rahoitusta Porvooseen.
- **Hallinto, johtaminen ja henkilöstö.** Keskusteltiin mm. toimintojen tiivistämisestä, toimialojen yhteistyön lisäämisen tarpeesta, johtamisrakenteen keventämisestä, johdon ja

päätättäjien palkkojen ja palkkioiden laskemisesta, hallinnon päällekkäisyyksien purkamisesta, hallinnon ja toiminnan yhdistämisestä suomen- ja ruotsinkielisissä koulutuspalveluissa, konsulttien käyttämisen vähentämisestä kaupungin oman henkilöstön osaamisen hyödyntämisestä ja kehittämisestä.

- **Kasvatus, koulutus ja varhaiskasvatus.** Keskusteltiin mm. oppilaaksiottoalueista, koulujen sulkemisesta ja yhdistämisestä, haja-asutusalueiden oppimiskeskuksista, oppilaiden kuljettamisesta keskustasta kyläkouluihin, opetuksen laadun ja oppimisen tuen heikentymisestä sekä säästöjen kohdentumisesta esimerkiksi koulukyyteihin, painotettuun opetukseen, koulukirjoihin tai luomumaitoon tai avoimeen varhaiskasvatukseen.
- **Liikunta, nuoriso, kulttuuri ja vapaa-aika.** Keskusteltiin mm. säästöjen kohdentamisesta nuorisopalveluihin, tekojäiden jäädyttämiseen, hiihtolatuihin, musiikkiin, kulttuuriin, kirjastoon ja uimahalliin.
- **Kaupungin avustukset, yhdistykset ja seurat.** Keskusteltiin siitä, voiko avustuksia vähentää ja pitäisikö niitä kohdentaa esimerkiksi nuorille ja lapsille tai suurille yhdistyksille ja seuroille. Lisäksi pohdittiin sitä, pitäisikö yhdistysten ja kolmannen sektorin roolia lisätä palveluiden tuottamisessa.
- **Investoinnit ja suuret hankkeet.** Keskusteltiin mm. kiinteistöjen korjaamisesta, investointien karsimisesta, Kokoniemen liikuntahallista, Taidetehtaasta, uudesta Peipon koulusta ja Meritullin päiväkodista sekä Itäradan suunnittelusta.
- **Kaupunkikehitys, kaavoitus ja asuminen.** Keskusteltiin mm. siitä, milloin ja minne tontteja pitäisi kaavoittaa, kaupunkirakenteen tiivistämisestä ja rakentamisesta poikkeusluvilla haja-asutusalueille.
- **Kiinteistöt ja tilojen käyttö.** Keskusteltiin mm. kiinteistöjen myymisestä ja kaupungin tilojen vuokraamisesta järjestöille ja yhdistyksille.
- **Liikenne, liikkuminen ja infrastruktuuri.** Keskusteltiin mm. joukkoliikenteen reiteistä, maksuista ja kalustosta, katujen kunnossapidosta, liikennevaloista ja katuvaloista.
- **Ympäristö, energia ja viheralueet.** Keskusteltiin mm. pitäisikö joustaa ilmastotavoitteista, luopua vihreän siirtymän rahastosta, lisätä luonnonsuojelu- ja retkeilyalueita, vähentää viheralueiden hoitoa tai säästää energiaa uusimalla tekniikkaa.
- **Elinvoima ja yritykset.** Keskusteltiin mm. kaupungin omaleimaisuuden ja vetovoiman säilyttämisestä, matkailun, tapahtumien ja kulttuurin roolista, yritysten houkuttelusta ja lupaprosesseista sekä elinkeino- ja kotoutumispalveluista.
- **Digitalisaatio, viestintä, asiakaspalvelu ja osallisuus.** Keskusteltiin mm. mahdollisuudesta lisätä digitaalista asiakaspalvelua ja viestintää, tarpeesta kuulla rohkeammin asukkaiden toiveita ja ehdotuksia, osallistuvan budjetoinnin tarpeellisuudesta sekä kuinka laajasti on tarpeen kääntää luottamuselinten esityslistoja.

Kuinka mielipiteet jakaantuivat?

Asukaskeskustelussa suuri enemmistö piti tärkeänä esimerkiksi nuorisopalveluiden ennaltaehkäisevää roolia, asukkaiden osallistamista, yritysten lupaprosessien sujuvuutta, hallinnon päällekkäisyyksien purkamista, kaupungin tilojen ja oman henkilökunnan osaamisen hyödyntämistä ja arvostamista, konsulttien käytön vähentämistä sekä huolellisempaa suunnittelua suurissa hankkeissa.

Mielipiteet jakautuivat vahvemmin esimerkiksi koulujen yhdistämiseen liittyvissä kysymyksissä. Enemmistö kannatti oppilaaksiottoalueiden tarkastelua ja oppilasmäärien tasaimista haja-asutusalueiden ja keskustan välillä sekä palveluiden keskittämistä oppimiskeskukseen haja-asutusalueilla. Keskustelijat olivat kuitenkin eri mieltä siitä, voiko lapsia kuljettaa keskusta-alueelta kyläkouluihin, jotta kyläkouluja ei tarvitsisi sulkea, pitäisikö sulkea keskusta-alueen ja kylien kouluja tai yhdistää keskusta-alueen kouluja. Merkittävä enemmistö ei halunnut tinkiä opetuksen laadusta ja oppimisen tuesta.

Mielipiteet jakautuivat myös esimerkiksi sellaisissa väitteissä, jotka koskivat kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden roolia, seurojen ja yhdistysten avustusten vähentämistä, palvelu- ja pysäköintimaksujen korottamista, veroprosentin suuruutta sekä ilmastotyötä, vihreän siirtymän rahastoa ja viheralueita.

Siltäväitteitä eli väitteitä, joista keskustelijat olivat hyvin yksimielisiä (yli 400 äänestänyttä ja yli 69 %:n kannatus kaikissa mielipideryhmissä):

Samaa mieltä:

- Nuorisopalveluista ei pidä säästää, koska ne ehkäisevät myöhempiä ongelmia.
- Kaupungin tulee rohkeammin kysyä asukkaiden toiveita ja ehdotuksia kehittämiseen.
- Yrittäjien lupaprosessien tulee olla nopeita ja sujuvia, jotta luomme työpaikkoja ja saamme yhteisöverotuloja.
- Isot hankkeet, kuten Kokonniemi, tulisi suunnitella paremmin, jotta kustannusten kasvamista voidaan välttää.
- Varmistetaan, että henkilöstö on asiansa osaavaa ja toimii tehokkaasti. Poistetaan rönsyt työstä ja rooleista.
- Kaupungin tulee teettää mahdollisia selvityksiä oman henkilökunnan voimin, ilman konsultteja. Henkilöstön osaamista tulee arvostaa.
- Kaupungin tiloja voidaan vuokrata enemmän järjestöille ja yhdistyksille, näin saadaan enemmän tuloja.
- Keskustan autiot kiinteistöt tai niiden maapohja pitää saada käyttöön välittömästi.
- Myyntiin tulevista/myytävistä kiinteistöistä tulisi tiedottaa avoimemmin.
- Kun jollakin alueella tehdään uudistamishankkeita, jossa avataan esim. asfalttia selvitetään, voidaanko tehdä myös muita korjauksia samalla.
- Helpotetaan kesämökin käyttötarkoituksen muutosta vakituiseksi asunnoksi ja saadaan uusia veronmaksajia.

Eri mieltä:

- Opetuksen laatu ja oppimisen tuki saavat vähän heikentyä säästöjen vuoksi.

Esimerkkejä väitteistä, joissa osallistujien mielipiteet jakaantuivat paljon:

- Asukkaiden maksuja, kuten pysäköinti- ja palvelumaksuja, voidaan korottaa oikeudenmukaisesti kaupungin talouden tukemiseksi.
- Palveluja tulee säilyttää esim. nostamalla maksuja reippaasti vene- ja pysäköintimaksuissa.
- Liikuntapalveluiden käyttömaksuja voidaan korottaa maltillisesti seuroille ja harrastajille.
- Kaupungin avustuksia yhdistyksille, seuroille ja kulttuuritoimijoille voidaan vähentää osana säästöohjelmaa.
- Veroprosenttiani voidaan korottaa, jos palvelut voidaan pitää ennallaan.
- Kyläkouluja ei saa sulkea, vaikka sulkemisella saataisiin säästöjä aikaiseksi.
- Keskustan kouluja pitäisi yhdistellä niiden täyttöasteen lisäämiseksi.
- Kaupunki viestii aktiivisesti suomeksi ja ruotsiksi, mutta vain lakisääteiset esityslistat pitää kääntää jatkossa ruotsiksi.
- Ilmastotavoitteista pitää joustaa, ne maksavat liikaa.
- Kaupunki voi säästää kulttuuritoiminnasta.
- Kaupungin tehtävä ei ole tuottaa viihdettä ja tapahtumia.

Mielipideryhmät asukaskeskustelussa

Voxit-alusta muodosti kolme mielipideryhmää asukaskeskustelussa:

- Ryhmä A – Talouskuria ja karsimista painottavat (278 keskustelun osallistujaa)
- Ryhmä B – Palveluita ja yhteisöllisyyttä puolustavat (458 keskustelun osallistujaa)
- Ryhmä C – Reilua maksamista ja harkittuja uudistuksia korostavat (410 keskustelun osallistujaa)

Ryhmä A – Talouskuria ja karsimista painottavat

Tähän ryhmään kuuluvat asukkaat korostivat kaupungin taloudellista realismia ja olivat valmiimpia hyväksymään leikkauksia tai palvelutason laskua, erityisesti ei lakisääteisissä palveluissa. Heidän näkemyksensä mukaan kaupungin tulee keskittyä ydintehtäviinsä ja karsia sellaisia toimintoja, jotka eivät ole välttämättömiä peruspalvelujen turvaamiselle. Ryhmä suhtautui kriittisesti suuriin investointeihin, tapahtumiin ja osaan kulttuuripanostuksista sekä piti tärkeänä hallinnon ja johtamisen tehostamista. Heidän ajattelussaan talouden tasapainottaminen edellyttää vaikeitakin päätöksiä, vaikka ne herättäisivät vastustusta.

Ryhmä B – Palveluja ja yhteisöllisyyttä puolustavat

Asukaskeskustelun suurin ryhmä painotti arjen palvelujen, yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin merkitystä. Ryhmälle oli tärkeää, että palvelutasoa ei lasketa, ja että säästöt eivät kohdistu lapsiin, nuoriin ja peruspalveluihin, kuten nuorisopalveluihin, kyläkouluihin tai kouluihin yleensä, kirjastoihin, uimahalliin ja katujen ylläpitoon. He näkivät kulttuurin, tapahtumat ja viheralueet osana kaupungin elinvoimaa ja vetovoimaa, eivätkä olleet valmiita leikkaamaan seurojen ja yhdistysten avustuksia. Vaikka ryhmä oli valmis hyväksymään hallinnon tehostamista ja päällekkäisyyksien purkamista, he olivat varovaisia leikkaamaan

palveluista, jotka koskettavat suoraan kaupunkilaisten arkea ja yhteisöllisyyttä. Maksujen korottamiseen he suhtautuivat keskimääräistä varovaisemmin ja veroprosentin korottamiseen keskimääräistä myönteisemmin.

Ryhmä C – Oikeudenmukaisia maksuja ja harkittuja uudistuksia korostavat

Kolmas asukasryhmä otti moneen asiaan varovaisemmin kantaa ja painotti erityisesti rahoituksen ja vastuiden oikeudenmukaisuutta. Ryhmän jäsenet suhtautuivat muita myönteisemmin käyttäjämaksujen ja maksullisuuden lisäämiseen esimerkiksi pysäköinnissä tai tiettyissä palveluissa, jos ratkaisut koettiin oikeudenmukaisiksi. Samalla ryhmä oli valmis hyödyntämään digitaalisia ratkaisuja. Se oli myös avoin palveluverkon ja toimintatapojen uudistamiselle, kuten kyläkoulujen lakkauttamiselle ja keskustan koulujen yhdistämiselle. Ryhmässä korostui myös kiinnostus luonto- ja ilmastokysymyksiin sekä kestäviin ratkaisuihin, vaikka talousnäkökulma pysyi vahvasti mukana päätösten arvioinnissa.

Yhteenveto

Voxit-keskustelut nostivat esille kaupungin asukkaiden ja henkilöstön arkikokemukseen perustuvia näkemyksiä ja ehdotuksia talouden vakauttamisohjelman valmistelun tueksi. Keskusteluihin osallistui laaja joukko porvoolaisia, ja ne tuottivat aikaisempaa monipuolisemman kuvan siitä, kuinka henkilöstö ja asukkaat ymmärtävät talouden vakauttamisen tarpeen ja siihen liittyvät vaikeat valinnat. Keskusteluihin osallistui myös sellaisia ryhmiä, joiden ääni ei ole aikaisemmin kuulunut talouden vakauttamista koskevassa julkisessa yhteiskunnallisessa keskustelussa

Kummassakaan keskustelussa ei kyseenalaistettu talouden vakauttamisen lähtökohtaa: sitä, että taloudellinen tilanne edellyttää muutoksia, eikä nykytilaa voida sellaisenaan säilyttää. Näkemykset jakautuivat sen sijaan siinä, miten säästöjä ja uudistuksia toteutetaan ja mihin niiden pitäisi ensisijaisesti kohdistua.

Sekä henkilöstö- että asukaskeskusteluissa nousi esille teemoja, joista löytyi laajempi yksimielisyys. Laajaa yksimielisyyttä löytyi erityisesti hallinnon ja toimintatapojen tehostamisen tarpeesta, päällekkäisyyksien purkamisesta, tarpeesta lisätä toimialojen ja yksiköiden välistä yhteistyötä ja kaupungin oman henkilöstön osaamisen hyödyntämistä sekä vähentää konsulttien ja ostopalvelujen käyttämistä.

Eroja näkemysten välille syntyi erityisesti silloin, kun keskustelu siirtyi konkreettisiin palveluihin ja vaikutuksiin arjessa. Henkilöstön näkemyksissä jakolinja kulki ennen kaikkea siinä, painotettiinko rakenteellisia ratkaisuja ja keskittämistä.

Asukaskeskustelussa keskustelijoiden suuri enemmistö piti keskeisenä nuorisopalveluiden roolia. Väite *“Nuorisopalveluista ei pidä säästää, koska ne ehkäisevät myöhempiä ongelmia”* keräsi noin 85 prosentin tuen, ja nuorisopalvelujen roolia pidettiin laajasti tärkeänä myös henkilöstökeskustelussa. Sen sijaan esimerkiksi kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen,

tapahtumien, seurojen ja yhdistysten avustusten sekä maksujen ja verojen korotusten osalta mielipiteet jakautuivat huomattavasti enemmän.

Koulutukseen ja opetukseen liittyviä väitteitä esitettiin paljon sekä henkilöstö- että asukas-keskustelussa, mutta molemmissa ryhmissä näkemykset jakaantuivat koulujen yhdistämisen suhteen. Asukaskeskustelussa suuri enemmistö vastusti opetuksen laadun ja oppimisen tuen heikentämistä säästösyistä, mutta koulujen yhdistämiseen ja kyläkouluihin liittyvät väitteet jakoivat mielipiteitä selvästi. Monet vastaajat korostivat kyläkoulujen merkitystä paikalliselle yhteisölle ja vetovoimalle, kun taas osa vastaajista piti keskittämistä taloudellisista syistä tärkeänä, eikä ollut halukas kuljettamaan lapsia keskusta-alueelta kyläkouluihin, jotta kyläkouluja ei tarvitsisi sulkea.

Tilat ja kiinteistöt näyttäytyivät molemmissa keskusteluissa konkreettisena ja suhteellisen hyväksyttävänä säästökohteena. Laajaa yksimielisyyttä oli siitä, että kaupungin tilojen käyttöä voidaan tehostaa ja tarpeettomista tiloista luopua. Asukaskeskustelussa kannatettiin tyhjien tai vähäisessä käytössä olevien kiinteistöjen myymistä ja olemassa olevan rakennuskannan kunnostamista uusien investointien sijaan. Henkilöstökeskustelussa keskustelu keskittyi mm. etätöiden lisääntymiseen, työpisteiden yhteiskäyttöön ja erityisesti Nimbus-talon käyttöasteeseen. Osalle nämä olivat selkeitä säästökeinoja, osalle ne herättivät huolta työn sujuvuudesta ja tilojen toimivuudesta.

Kaupungin henkilöstöön ja työhön ja työprosessien sujuvuuteen liittyvät kysymykset olivat henkilöstökeskustelun ydintä, mutta heijastuivat myös asukaskyselyyn hallinnon ja palvelujen kautta. Henkilöstökeskustelussa korostui vahva näkemys siitä, että työhyvinvointi on keskeinen osa talouden tasapainottamista. Lisäksi painotettiin sitä, että hyvän työntekijäkokemus on keskeinen asia tulevaisuudessa, koska vaihtuvuus tulee kalliiksi.

Keskusteluissa korostui myös reilun ja oikeudenmukaisuuden merkitys hyväksyttävyyden ehtona. Henkilöstö toi esiin, että säästötoimien on koskettava myös johtoa ja päättäjiä ja että työntekijäkokemusta ja työhyvinvointia ei voida sivuuttaa. Asukkaat puolestaan painottivat avoimuutta ja osallisuutta, mahdollisuutta esittää toiveita ja ehdotuksia kaupungin kehittämisen yhteydessä.

Kokonaisuutena Voxit-keskustelujen aineisto tarjoaa monipuolista tietoa henkilöstön ja asukkaiden näkemyksistä päätöksenteon tueksi. Aineisto kertoo myös, missä asioissa yhteisymmärrys on vahvaa sekä missä asioissa näkemykset jakautuvat ja vuoropuhelun ja vaikutusten arvioinnin tarve on suurempi. Näin keskustelut tukevat myös harkittua, läpinäkyvää ja kestävämpää päätöksentekoa taloudellisesti haastavassa tilanteessa.

Toteuttajan havainnot

Tämä palaute on tarkoitettu erityisesti Voxit-työkalun kehittäjille. Keskustelut onnistuivat hyvin odotusten mukaisesti. Sekä henkilöstö että asukkaat lisäsivät runsaasti väitteitä keskusteluihin ja ottivat ahkerasti kantaa.

Keskustelualusta toimi pääsääntöisesti hyvin, erityisesti vastaajien suuntaan. Ruotsinkielisille käyttäjille alusta toimi heikommin, eivätkä kaikki keskustelijat löytäneet väitteiden käännöksiä kahden klikkauksen takaa.

Kenttä, johon uudet väitteet syötetään, hahmotettiin ilmeisesti visuaalisesti keskusteluku-
täksi, joten saimme jonkin verran väitteitä, joita ei selvästikään ollut tarkoitettu uusiksi väit-
teiksi, vaan kommentteiksi näkyvään väitteeseen.

Alustan käänno-smoottori oli huono, eikä sitä voinut ohittaa omilla käännoksillä, joten taval-
lisen moderoinnin ohella jouduttiin tekemään kohtuuttoman paljon käsityötä käännosten
tarkasteluun ja alkuperäisten muokkaukseen, jotta ruotsinkielisistä automaattikäännoksistä
tulisi ymmärrettäviä. Kokeiluluontoisesti ja ylimääräisen harjoittelijaresurssin ansiosta tämä
ei merkittävästi häirinnyt näiden keskustelun läpivientiä, mutta pysyvässä käytössä kaksi-
kielinen kunta tarvitsee selkeästi toimivamman ja luotettavamman käänno-työkalun.

Keskustelualustan kokeilu antoi vahvan näkemyksen siitä, että tavallisten kyselyjen sijaan
tai rinnalla kannattaa käyttää tämän kaltaisia keskustelualustoja. Kun ihmiset saavat ni-
mettömänä antaa näkemyksiään, saadaan tarkasteluun laajasti erilaisia aiheita ja yksityis-
kohtia, joita ei saada perinteisiin asiantuntijoiden tekemiin kyselyihin mukaan ihmisiä kiin-
nostavalla tavalla. Väitteet olivat enimmäkseen asiallisia. Runsas väitteiden lisääminen ja
äänestysaktiivisuus kertovat siitä, että keskusteluun oli helppo osallistua, ja se koettiin kiin-
nostavaksi.

Moderointi ja tulosten analysointi ovat molemmat omalla tavallaan työläitä. Raportit ovat
kuitenkin suhteellisen selkeitä ja niistä jokainen voi tutustua itseään kiinnostaviin kysymyk-
siin. Vokit-työkalun automaattinen raportti voisi sisältää vielä enemmän automatisoituja
analyysinäkymiä ja yhteenvetoja.

Liite 1. Henkilöstökeskuste- lun väitteitä teemoittain

Prosenttiluvut ja sulkeissa oleva numero kunkin väitteen perässä:

- ensimmäinen prosenttiluku: vastaaja on samaa mieltä
- toinen prosenttiluku: vastaaja on eri mieltä
- kolmas prosenttiluku: vastaaja ohitti väitteen
- sulkeissa oleva luku: väitettä äänestäneiden kokonaismäärä

**Työn organisoinnin tehostaminen, yhteistyön lisääminen sekä organisaatoraken-
teen muuttaminen.** Keskusteltiin mm. siitä, voidaanko työtä tehostaa heikentämättä

palvelutasoa, jokaisen omasta roolista työn tehostamisessa, työtehtävien uudelleen järjestämisestä, toimialojen välisen yhteistyön lisäämisestä, organisaatio- ja toimialarakenteen muuttamisesta ja yksikköjen yhdistämisestä, hallinnon keskittämisestä sekä johto- ja päällikötason tehtävien vähentämisestä.

- Toimialani palvelutasoa voidaan hieman laskea, ja silti asukkaiden palvelut ovat edelleen laadukkaita. 32% 40% 27% (419)
- Työtehtäviä voidaan uudelleen järjestellä ilman palvelutason heikentämistä. 49% 16% 33% (393)
- Voin itse tehdä työtäni tehokkaammin. 33% 27% 38% (259)
- Voin muuttaa työtapojani, jotta työ tehostuu. 50% 14% 35% (119)
- Meidän pitäisi ottaa työtehtäväkohtainen tarkastelu käyttöön. 38% 6% 54% (192)
- Vakauttamisohjelma on mahdollisuus uudistaa kaupungin toimintakulttuuria. 57% 6% 36% (380)
- On selvittävää, millä osastolla käytetään eniten rahaa per asukas ja miksi. 41% 14% 43% (300)
- Työntekijöiden osaamisen hyödyntäminen yli yksikkö- ja toimialarajojen parantaisi palveluita. 68% 4% 26% (387)
- Toimialojen välistä yhteistyötä tulee kehittää ja lisätä. 78% 2% 19% (323)
- Yksiköitä voidaan yhdistää säästöjen aikaansaamiseksi. 40% 22% 37% (403)
- Toimialoja voisi yhdistää tai rakennetta muuttaa. Se lisäisi palveluiden kehittämistä ja vähentäisi päällekkäistä työtä. 50% 12% 37% (250)
- Kannatan hallinnon keskittämistä. 43% 17% 39% (397)
- Kannatan sihteeripalvelujen keskittämistä 43% 20% 36% (326)
- Jos hallinto keskitetään ja meiltä viedään erityisosaamista omaavat hallinnon osaajat, hidastaa tämä merkittävästi projektien etenemistä 38% 18% 43% (197)
- Toimistosihteerit voivat työajan salliessa ja omalla työpaikallaan hoitaa eri toimipisteiden tehtäviä. 58% 12% 29% (160)
- Kannattaa palkata enemmän sihteereitä, jotta asiantuntijat voivat keskittyä omaan ydintyöhönsä 35% 28% 35% (298)
- Toimistosihteerien keskittämisen sijasta, kannatan keskitetyn työtehtäväpankin perustamista. 26% 10% 62% (108)
- Suomen- ja ruotsinkielisen perusopetus- ja lukiokoulutuksen hallintoa tulee yhdistää. 61% 12% 25% (324)
- Organisaatio rakenne on raskas ja "vääripäin". Leveä ylhäältä ja kapea alhaalta. Ne, jotka tekevät työt, puuttuu. 48% 11% 40% (320)
- Keski- ja ylempää johtoa voidaan vähentää. 56% 10% 33% (325)
- Myös päällikötasoisia tehtäviä pitää vähentää luonnollisen poistuman avulla tai yhdistelemällä tehtäviä, ei vain suorittavaa työtä tekeviä. 79% 2% 18% (253)
- Konsernipalveluiden johtajien määrää voidaan vähentää. 51% 4% 44% (199)
- Minska antalet områdesrektorer 32% 7% 60% (187)
- Jos tulee lomautuksia tai palkattomia vapaita, niin tämä koskee ehdottomasti myös esihenkilöitä joilla on alaisia, joita lomautetaan. 81% 2% 15% (335)
- Asiantuntijoiden työt paukkuu, mutta epäselväksi on jäänyt erityisasiantuntijoiden ja esihenkilöiden roolit, vastuut ja resurssien käyttö. 55% 3% 40% (234)

- Työnkiertoa pitäisi tehostaa. Varsinkin johtotehtävissä viivytään liian pitkään, jolloin organisaation uudistuminen ei ole mahdollista. 51% 9% 38% (173)

Prosessien sujuvoittaminen. Keskusteltiin mm. siitä, kuinka työprosesseja voidaan tehostaa esimerkiksi vähentämällä lausuntojen kirjoittamista tai sisäisten selvitysten tekemistä, hyödyntämällä palvelumuotoilua, huonekalujen kierrätyksen tai muuttamalla hankintamenettelyä. Lisäksi esitettiin monia yksittäisiä palveluja koskevia tehostamishdotuksia, ja edellytettiin, että myös liikelaitosten ja yhtiöiden pitää tehostaa toimintaansa.

- Säästämisen sijaan voisi puhua organisaatioresilienssin kehittämisestä, koska ennakoiva ja joustava työtapana on myös kustannustehokasta. 58% 4% 36% (302)
- Kaupunki voi säästää vähentämällä sisäisiä selvityksiä ja hankkeita. 61% 5% 32% (321)
- Harkitaan tarkoin mistä kirjoitetaan lausuntoja. Lausuntojen kirjoittaminen vie paljon työaikaa, josta ei voi veloittaa. 59% 2% 37% (260)
- Kehitetään ja organisoidaan palveluja ja työtapoja uudelleen palvelumuotoilun avulla. 45% 5% 48% (237)
- Lakisääteiset työt, joita on vain muutamia vuodessa ja jotka vaativat kuitenkin valtavaa perehtymistä, voitaisiin ostaa ostopalveluna. 33% 17% 48% (233)
- Vähennetään työpäivän aikaista liikkumista paikasta toiseen kun mahdollista. Ne on pois työn tekemisen ajasta. 61% 9% 29% (301)
- Hankesuunnittelu tehtävä huolellisemmin, niin aikaa/rahaa ei mene hukkaan väärin tavoitteiden/tietojen vuoksi. Tämä pätee moneen yksikköön. 77% 1% 21% (266)
- Huonekalut ja kalustoa pitäisi olla mahdollista kierrättää seuraavalle tarvitsevalle, tai yhteiseen varastoon kunnes joku niitä tarvitsee. 89% 2% 8% (130)
- Henkilöstölle pitää antaa enemmän vapautta tehdä tarvikkehankintoja edullisimmista paikoista. 64% 10% 25% (329)
- Vertailu ammattikeittolaitteista, että onko taloudellisempaa leasing vai ostaa itselle. 58% 0% 41% (277)
- Verkkosivujen päivitys tulisi keskittää, koska niiden ammattimainen tekeminen vaatii perehtymistä. 58% 11% 30% (270)
- Intran päivittämisen voisi keskittää viestintäyksikköön. Tehotonta joka kerta opetella uudestaan ja kysyä neuvoa, kun tekee harvoin. 67% 3% 28% (252)
- Viestintä- ja rahoitusyksikön henkilöstömitoitus tulisi sopeuttaa. 47% 3% 49% (191)
- Osallistuva budjetointi on raskas prosessi ja kulut moninkertaiset jaettavaan budjettiin verrattuna. Sen voisi lopettaa kokonaan. 36% 19% 43% (344)
- Kyselyitä ja osallistamista tehdään sekalaisesti tai ostotyönä. Yhtenäisempää ja edullisempää olisi keskitetty yhtenäinen prosessi. 67% 2% 30% (268)
- Liikuntapaikkojen ylläpitoa voidaan suunnitella yhdessä muiden toimialojen kanssa kuluja säästäen. 67% 2% 30% (313)
- Hyödynnetään työttömiä ei-lakisääteisissä työllisyys Hankkeissa esimerkiksi arkistossa ja puistossa ja huoltotöissä. 56% 9% 33% (303)
- Kasvatuksessa ja koulutuksessa vähemmän hankkeita ja kirjaamista, enemmän työaikaa tehdä varsinaista kasvatus- ja opetustyötä. 73% 1% 24% (257)
- Selkeät mittarit toiminnalle ja kulujen kriittinen arviointi, esim. Mitä tapahtumilla tavoitellaan ja tapahtumien koordinointi paremmaksi. 71% 2% 26% (249)
- Myös liikelaitosten pitää toimia jatkossa tehokkaammin. 70% 1% 27% (208)

- Kaupungin pitää omistajana jatkossa aktiivisemmin ohjata Porvoon Energiaa. Myös energiayhtiön pitää osallistua vakauttamisohjelmaan. 60% 0% 39% (207)
- Meidän pitäisi keskittää kaikki tuotanto keskuskeittiöön. 17% 21% 60% (184)
- Arkkitehtuuriryhmän toimintaa ja vaatimuksia pitää osittain keventää. Kaikkiin järjestelmiin ei voi soveltaa samaa raskasta menettelyä. 49% 3% 47% (108)
- Riskienarviointia pitää yksinkertaistaa työajan näkökulmasta. 41% 1% 56% (106)

Luottamuselinten toiminta. Keskusteltiin tarpeesta vähentää luottamuselinten määrää, kokousten, jäsenten ja viranhaltijaosallistujien määrää tai kokouspalkkioita.

- Toimielinten jäsenmäärää tulee tarkastella silloin kun se on lain sallimissa puitteissa mahdollista. 65% 1% 33% (259)
- Vähennetään toimielinten kokouksia ja työntekijäedustajia kokouksissa. 56% 6% 37% (242)
- Toimielinten kokousväliä tulisi harventaa. Yhden kokouksen kulut monta tuhatta euroa. 65% 5% 29% (175)
- Toimielinten iltakokouksiin osallistuu liian monta työntekijää, jotka saavat sekä osallistumisestaan palkkaa että kokouspalkkioita. 59% 3% 37% (176)
- Kokouspalkkioita pienemmäksi. 64% 5% 29% (273)

Johtaminen ja tavoitteiden selkeyttäminen. Keskusteltiin mm. tarpeesta priorisoida ja selkeyttää tavoitteita sekä johdon että henkilöstön osalta, yhteistyön tarpeesta sekä toiveesta, että toteuttajatahon kuullaan jo visiointivaiheessa.

- Johdolle ja esihenkilöille selkeämmät tavoitteet, joita avataan avoimesti ja heille vastuu tuottaa päätöksiä. 63% 1% 34% (258)
- Esihenkilöiden tulee aktiivisesti ohjata työntekijöitä ja kertoa mitkä työt priorisoidaan ja mitkä jätetään tekemättä. 76% 5% 17% (323)
- Työlle tulisi asettaa selkeämpiä ja konkreettisempia tavoitteita. Vaatimusten tulisi olla riittävän korkeita. 56% 3% 39% (172)
- Ylemmän johdon asettamat yksilötavoitteet heikentävät työntekijöiden halua auttaa toisia, vaikka yhteistyö tuottaisi parempia tuloksia. 39% 7% 52% (234)
- Ideointi ja visiointi on tärkeää, mutta nykyistä herkemmin pitäisi kuulla toteutustahoa ja reaaliteetteja jo aikaisessa vaiheessa. 73% 1% 25% (210)

Kokousmenettelyjen tehostaminen. Keskusteltiin kokousten määrän vähentämistä ja kokousagendojen selkeyttämisestä sekä kokoustarjoilujen ja matkustamisen karsimisesta.

- Työaikaa voidaan tehostaa vähentämällä toistuvia vakiokokouksia. 68% 8% 22% (390)
- Kaikista kokouksien tarjoiluista tulee olla selkeä ja tiukka linjaus. 79% 5% 14% (330)
- Esihenkilöiden palavereita tulee karsia, jotta ehtivät osallistua työntekijöiden arkeen ja ohjaukseen. 69% 3% 26% (322)
- Laadukkaat ja hyvin valmistellut vakiokokoukset, joiden päätökset toimeenpannaan tuovat parhaimmillaan ennakoitavuutta ja tehokkuutta. 69% 1% 28% (315)
- Johdon matkustelusta ja kokoustamisista syntyviä kustannuksia tarkasteltava kriittisesti. 83% 0% 15% (311)

- Matkustamisen aiheuttamia kustannuksia sekä matkalle lähtevien määrää on katsottava kriittisesti läpi organisaation. 78% 2% 18% (306)
- Joka palaverille selkeä agenda ja tavoitteet alkuun. Rohkeita päätöksiä ja ketterämpää toimintaa tarvitaan. Hyödyntäkää asiantuntijoita. 73% 2% 23% (246)
- Ei enää kalliita alkoholitarjoiluja missään kunnan tilaisuudessa (koskee myös luottamushenkilöitä) 79% 4% 15% (276)
- Kokoustarjoilusta voi luopua kokonaan. 65% 12% 22% (163)

Organisaation oman osaamisen hyödyntäminen ja vahvistaminen. Keskusteltiin mm. ostopalvelujen vähentämisestä, organisaation oman osaamisen hyödyntämisestä, sisäisen kouluttamisen lisäämisestä, tarpeettoman tiukoista pätevyysvaatimuksista ja rekrytointikäytännöistä.

- Ostopalveluja voidaan vähentää, vaikka se tarkoittaa, että tehtäviä hoidetaan enemmän omin voimin. 63% 7% 29% (382)
- Ostopalveluja (kalliita konsulttipalveluita) tulee vähentää, jos osaamista löytyy omasta organisaatiosta. 89% 1% 9% (258)
- Porvoon kaupungin työntekijöillä on mielettömät määrät osaamista mitä ei hyödynnetä, vaan usein ostetaan ulkoa. 75% 1% 23% (160)
- Meillä on monen alan osaajia työntekijöissämme. Sisäiset koulutukset ja kouluttajat ulkoisten sijaan. 66% 10% 23% (377)
- Talousosaamista tulee vahvistaa myös esihenkilö- ja asiantuntijatasolla. 68% 3% 27% (377)
- Generalistien osaaminen kannattaa hyödyntää laajasti. Ei tarpeettoman vaativia pätevyysvaatimuksia jos laki ei velvoita. 52% 8% 39% (300)
- HPK palveluiden tuottamaa palvelua pitää tarkastella kriittisesti ja arvioida mitä voimme tuottaa itse edullisemmin. 81% 2% 15% (334)
- Kaupunkikehityksen toimiala voisi säästää konsulttitoita karsimalla ja tekemällä esim. selvityksiä itse, silloin kun se on mahdollista. 74% 4% 21% (332)
- Meillä on vahvaa elinkeinokehittämistä ja -osaamista, Posintran palveluista voidaan luopua 30% 12% 57% (276)
- Rekrytoidaan uusia työntekijöitä vain, jos on varmaa, ettei tarvitse vähentää henkilötöyvuosia hetken päästä. 64% 9% 26% (342)
- Otetaan enemmän harjoittelijoita kesä- ja loma-ajoiksi, säästetään sillä palkkakuluja ja saadaan tuttuja sijaisia myöhempään tarpeeseen 48% 15% 36% (276)
- Uusia työntekijöitä saadaan palkattua liian helposti. Organisaatio on pirstaleinen, eikä työtehtävät koostu selkeistä kokonaisuuksista. 32% 24% 42% (161)

Toimitilojen tehokkaampi hyödyntäminen. Keskusteltiin mm. etätöystä, tilojen käyttöasteen lisäämisestä, monitoimi- ja yhteiskäyttötilojen lisäämisestä, tyhjillään olevien tilojen myymisestä tai purkamisesta sekä kaupungin tilojen iltakäytön lisäämisestä.

- Kaikki toimistotyön työpisteet tulee muuttaa yhteiskäyttöisiksi, jotta saadaan toimitilojen käyttöaste suuremmaksi. 35% 34% 30% (392)
- Nimbus-talon käyttöastetta tulee lisätä. Työpisteitä on paljon vapaana etätöiden vuoksi. 60% 10% 28% (343)

- Kaupungin tulisi luopua vuokratoimistotiloista Kuninkaanportissa edistämällä tilojen käyttöä Nimbus-talossa. 63% 6% 29% (291)
- Asiantuntijatyötä tekevien toimistoista voitaisiin luopua, ja siirtyä 100% etätyöhön kuten valtion Verotoimistossa on tehty. 27% 46% 26% (309)
- Monitoimitalojen ja jaettujen tilojen lisääminen (esim. koulu, kirjasto ja nuorisotila samoissa tiloissa). 65% 8% 26% (265)
- Koulut, päiväkodit ja muut kaupungin tilat pitäisi saada helpommin ja monipuolisesti käyttöön myös ilta-aikaan ja viikonloppuisin. 77% 3% 18% (126)
- Kaupungin omistamia tyhjiä kiinteistöjä tulee kehittää kaupungin omaan käyttöön, jos niille ei löydy kohtuullisessa ajassa ostajaa. 69% 9% 20% (309)
- Tyhjillään olevien tilojen myynti tai purku. 82% 2% 15% (264)

Digitalisaation, tietojärjestelmien ja tekoälyn hyödyntäminen. Keskusteltiin mm. tekoälyn hyödyntämisestä eri toiminnoissa kuten kääntämisessä, viestinnän digitalisoinnista, tietojärjestelmien kilpailuttamisesta, aktiivisesta hyödyntämisestä, vähentämisestä sekä leasing-aikojen pidentämisestä.

- Tekoälyn käyttöönottoa tulee edistää, jotta toiminta tehostuu (neuvonta, viestintä, toimistotyö, raportit, valmistelu, talouden suunnittelu) 47% 21% 30% (401)
- Meidän pitäisi luopua HPK:n käännöspalvelusta kokonaan. Käännetään nykyaikaisesti tekoälyllä ja palkataan oma kääntäjä jos tarvitaan. 49% 17% 33% (309)
- Käännetään kaikki tekstit jatkossa vain tekoälyn avulla. 23% 48% 27% (292)
- Kaupungin eri tietojärjestelmiä voidaan vähentää 58% 3% 38% (304)
- Tietojärjestelmät säästävät resursseja vähentämällä manuaalista työtä ja päällekkäisyyksiä sekä tukemalla päätöksentekoa. 47% 13% 39% (369)
- Prosessit ja työnjako täytyy olla selkeä ja saumaton, tietojärjestelmät ei itsessään ratkaise mitään. Mutta järjestelmät aktiivikäyttöön 67% 0% 31% (314)
- Informationssystem stöder det dagliga arbetet då processerna och arbets- och ansvarsfördelningen är klara och smidiga. Detta kunde ses över. 37% 2% 60% (275)
- Laitteiden leasingaikoja voitaisiin pidentää vuodella. 68% 4% 27% (322)
- Ei ole järkeä maksaa vuositolulla vuokraa laitteista/koneista, kun saman saisi kertaostolla kaupungin omaksi. 48% 11% 40% (303)
- Painetut julkaisut voidaan lopettaa ja voidaan siirtyä digitaaliseen viestintään. 46% 23% 29% (331)
- Kaupungin verkkosivujen ja muiden tietojärjestelmien tuottajia pitäisi kilpailuttaa tarkemmin. Nykyään näihin haaskataan liikaa rahaa. 61% 4% 33% (261)
- Hyödynnetään digipalveluissa myös vapaita open-source-vaihtoehtoja. Usein maksetaan jostain ihan tarpeettomasti. 55% 1% 43% (151)
- Siirrytään pois pääosin amerikkalaista tietokoneohjelmista ja palveluista ja suositaan vapaita vaihtoehtoja lähempää. 39% 11% 49% (141)

Henkilöstön etuudet, työaika ja työhyvinvointi. Keskusteltiin mm. työajan lyhentämisestä, työaikaseurannan tehostamisesta, sairauspoissaolojen vähentämisestä, työhyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden parantamisesta, hyvän työntekijäkokemuksen merkityksestä sekä lomarahosta ja henkilöstöetuuksien karsimisesta.

- Olen valmis muuttamaan työtehtäviäni, jos palkkataso säilyy nykyisellään. 56% 16% 27% (391)
- Henkilöstön sairauspoissaolojen vähentäminen on keskeinen osa vakauttamisohjelmaa. 61% 8% 29% (389)
- Vähemmän uudistuksia & hankkeita töissä silloin, kun tiimissä on paljon sairauspoissaoloja ja työt kasautuneet. Tulevat poissaolot vähenevät. 69% 1% 28% (174)
- Suositus lomarahojen vaihtamisesta vapaaksi sekä palkattomista vapaista osana säästötoimenpiteitä. 48% 26% 25% (384)
- Säästöt eivät saa kohdistua lomarahoihin. 59% 11% 28% (276)
- Henkilöstön mökit voidaan myydä pysyvänä säästöeränä. 47% 27% 24% (325)
- Henkilöstön etuudet (virkistyspäivät, lounasetuudet yms.) pois, enemmän kuin henkilöstövähennyksiä. 44% 33% 21% (323)
- Olisin valmis maksamaan henkilökunnan pysäköintipaikasta. 22% 51% 25% (312)
- Kaupungin ei pidä tarjota maksuttomia pysäköintipaikkoja henkilöstölle. 18% 54% 26% (291)
- Tarjotaan mahdollisuutta lyhyempään esim. 4 päivän työviikkoon (ihmiset työskentelevät tutkitusti yhtä tehokkaasti lyhyemmässä ajassa) 73% 7% 18% (320)
- Henkilöstölle tulisi tarjota mahdollisuus tehdä 90 % työaika. 72% 7% 19% (259)
- Työntekijöiden hyvinvointia voitaisiin tukea suhteuttamalla työaikamuotoja työn vaativuuteen, sallimalla osa-aikatyö kevyemmin perustein. 68% 3% 28% (267)
- Työaikaseuranta tehokkaammaksi, työt tehtävä työajalla 55% 9% 35% (290)
- Keskitytään varhaiskasvatuksessa perustyöhön. Työhyvinvointi lisääntyy, kun työaika vapautuu ja kiireen tuntu pienenee. Sairaspoissaolot vähentyvät. 71% 1% 27% (266)
- Työaika tulisi seurata projektikohtaisesti tai siten, että tehtyä työtä voidaan eritellä. Nykyinen kellokortti ei tarjoa tätä mahdollisuutta. 30% 12% 56% (236)
- Yhteisen kohtaamisen paikkoja on aina vain vähemmän. Lisää kahvihetkiä ja rentoja tapauksia joilla työhyvinvointi ja motivaatio paranevat. 46% 16% 37% (278)
- Työntekijöiden osallistaminen palveluprosessien suunnitteluun lisää hyvinvointia sekä tätä kautta tehokkuutta. 69% 1% 28% (254)
- Koulutuskuluja voi vähentää määräämällä jokaista tasapuolisesti koskevan ylärajan koulutuspäivien määrälle. 58% 9% 31% (242)
- Meidän tulee mahdollistaa jatkossakin hyvä työntekijäkokemus. Vaihtuvuus tulee kalliiksi. 86% 1% 11% (216)

Priorisointiperiaatteet. Keskusteltiin siitä, millä periaatteella priorisointeja ja säästöjä pitää tehdä ja kohdistaa. Puhuttiin mm. tasapuolisuudesta ja kaikkien toimialojen velvollisuudesta säästää, tarpeesta tehdä rakenteellisia ratkaisuja ja laskea myös palvelutasoa.

- Säästöjen tulee kohdistua tasapuolisesti eri toimialoille. 52% 23% 23% (403)
- Päätetyissä säästöissä tulee pysyä kaikilla toimialoilla. 60% 10% 28% (125)
- Jokaisen toimiala tulee säästää. Pitää vain katsoa omaa toimialaa vielä kriittisemmin, että mistä voidaan säästää. Eiköhän aina löydy jotain 60% 8% 30% (323)
- Kaikkien palvelualueiden ja yksiköiden työntekijöiden työtehtävät pitää tarkastella, että ei ole tyhjäkäyntiä missään 68% 5% 26% (206)
- Kaikkia palveluja ei voida säilyttää nykyisellä tasolla, vaan priorisointia on tehtävä. 58% 9% 32% (389)

- Pitkällä aikavälillä tärkeintä on turvata kaupungin talous. 54% 7% 37% (315)
- Tasainen leikkaaminen kaikista yksiköistä ei riitä – tarvitaan rakenteellisia päätöksiä. 59% 4% 36% (311)
- Säästöt tulee kohdistaa kaikille toimialoille, mutta ei välttämättä absoluuttisen tasapuolisesti. 71% 6% 21% (304)
- Jos henkilöstöä karsitaan, tulee palvelutasoa voida heikentää 66% 9% 23% (294)
- Säästöjä tulee priorisoida sen mukaan, kuinka suurelle laskennalliselle osuudelle asukkaista säästötoimenpide kohdistuu. 34% 11% 54% (282)
- On parempi irtisanoa henkilökunta kuin luopua joistain investoinneista tai lykätä joitain investointeja. 3% 66% 29% (211)
- Lakisääteiset palvelut pitää tuottaa mahdollisimman halvalla, jotta jää rahaa kivoihin hankkeisiin ja uudistuksiin. 7% 58% 33% (269)
- Kasvun ja oppimisen toimialan on pakko saavuttaa sille asetetut säästötavoitteet. 31% 21% 47% (191)

Koulut ja opetus. Keskusteltiin koulujen toimintaan liittyvistä arvovalinnoista, mm. koulu- ja päiväkotiverkon tiivistämisestä, luokkakokojen suurentamisesta, säästöjen kohdentumisesta pieniin ja suuriin kouluyksiköihin, oppikirjoihin ja kouluruokaan.

- Koulujen täyttöaste paremmaksi oppilaaksiottoalueiden suunnittelulla. 61% 5% 33% (324)
- Suomen- ja ruotsinkielisen koululaisen tai päiväkotikäikäisen kustannukset kaupungille pitää olla yhtä suuret. 50% 15% 33% (316)
- Koulujen ja päiväkotien säästöt vaativat yksiköiden yhdistämistä tai sulkemista. 30% 33% 36% (316)
- Kouluverkkoa pitää tiivistää enemmän kuin vähentää kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluja. 26% 33% 40% (300)
- Luokkakokojen maltillinen suurentaminen on parempi ratkaisu kuin yksiköiden sulkeminen. 37% 29% 33% (292)
- Etenkin haja-asutusalueilla koulu- ja päiväkotiyksiköt tulisi lähtökohtaisesti toteuttaa kaksikielisinä ja hyödyntää yhteistä henkilöstöä. 72% 6% 21% (294)
- Pienten koulujen säilyttäminen saa edellyttää säästöjä suuremmista kouluista, esimerkiksi vähentämällä ohjaajien määrää. 20% 42% 37% (284)
- Suurempien koulujen opetuksen laatu ja oppimisen tuki eivät saa heikentyä pienten kyläkoulujen säilyttämisen vuoksi. 62% 10% 26% (269)
- Koulu- ja päiväkotipalvelut pitää säästää maaseudulla, ainakin osittain, jos vain mahdollista 45% 19% 35% (193)
- Perusopetuksesta ei voi säästää enää yhtään enempää. 50% 16% 33% (253)
- Perusopetukseen enemmän painettuja oppikirjoja jokaiselle liisattavan henkilökohtaisten tietokoneen sijaan. 62% 8% 29% (290)
- Tutkitusti älylaitteiden käyttö koulussa ei paranna oppimista, niiden käyttöä ei tarvitse lisätä eikä jokainen oppilas tarvitse omaa konetta 65% 7% 27% (160)
- Koulujen ja päiväkotien ruokailuun vain näkkileipää. Vain keiton ja puuron kanssa pehmeä leipä. 47% 28% 23% (328)
- Emme saa tinkiä monipuolisesta ja terveellisestä koulu- ja päiväkotiruuasta. 79% 6% 13% (254)

- Enemmän keitettyä perunaa riisin sijaan ruokalistalle. Tämä on myös ympäristöystävällisempi valinta. 62% 6% 30% (250)
- Halvemman kasvispainotteisen ruoan suosiminen kouluruokailussa, esim. kasvisruoka tarjolla ketjun ensimmäisenä 44% 29% 26% (261)

Muut arvovalinnat ja painotukset säästöjen kohdentumisessa. Keskusteltiin siitä, mihin muihin kaupungin eri palveluihin, avustuksiin, tukiin ja investointeihin säästöt saavat kohdistua. Keskusteltiin esimerkiksi esityslistojen kääntämisestä, avustuksista, nuorisopalveluista, kulttuurista ja tapahtumista, jouluvaloista, Taidetehtaasta, isoista investoinneista, markkinoinnista, työllisyys- ja kotoutumispalveluista, ystävyyskuntatoiminnasta ja vihreän siirtymän rahastosta.

- Vain lakisääteiset esityslistat (kaupunginvaltuusto) ja aineistot käännetään ruotsiksi. 44% 29% 25% (387)
- Kaupungin myöntämistä avustuksista (yhdistykset/taiteilijat) pitää keskustella vakauttamisohjelman yhteydessä ja tarvittaessa vähentää 54% 15% 29% (322)
- Nuorisopalveluista ei pidä säästää, koska ne ehkäisevät kalliimpia ongelmia myöhemmin. 70% 8% 20% (319)
- Nuorten Ohjaamo-palvelua pitää kehittää yhtenä tapana korjata/ennaltaehkäistä nuorten työttömyyttä, pahoinvointia ja yksinäisyyttä. 70% 3% 26% (121)
- Tulee keskittyä vain täysin oleelliseen työhön, jota ilman kaupunki ei pyöri ja unohtaa imagon kohotukset yms. 42% 29% 28% (351)
- Voitaisiinko luopua ei-lakisääteisistä tapahtumista, kuten Porvoon Valot tm. 34% 35% 29% (348)
- Jouluvalojen ja valaistujen joulukuusien määrää voisi vähentää 35% 35% 28% (300)
- Kulttuuri ja tapahtumat ovat tärkeitä kaupungin elinvoimalle, eikä niistä pidä säästää liikaa. 59% 15% 24% (334)
- Taidetehtaan kustannukset ja kaupungin lisäpääomityöt pitää arvioida kriittisesti osana vakauttamisohjelmaa. 71% 3% 25% (334)
- Jos Taidetehtaan vaatii lisää rahaa kaupungilta, se täytyy ottaa muista kulttuuripalveluista 36% 26% 36% (311)
- Taidetehtaan on kaupungille liian kallis ja kaupungin pitäisi siitä luopua. 35% 24% 39% (118)
- Kaavoitushankkeita voidaan siirtää, jos niistä ei tule lyhyellä aikavälillä tuloja. 44% 15% 40% (325)
- Tässä taloudellisessa tilanteessa ei ole viisasta houkutellessa lisääasukkaita panostamalla markkinointiin ja keskustan kehittämiseen. 21% 51% 26% (164)
- Kriittinen tarkastelu siihen, milloin päivitetään kaupungin logoja, värejä ym. 77% 2% 19% (259)
- Yrityksille myönnettäviä kehittämistukia voidaan rajata, jos ne eivät tuo suoria työpaikkoja Porvooseen. 62% 3% 33% (310)
- Vähennetään kaupungintilojen siivousta 22% 47% 30% (300)
- Vihreän siirtymän rahastosta voidaan luopua ja siirtää varat käyttötalouteen 31% 28% 40% (294)
- Panostetaan työllisyyteen ja kotoutumiseen, vaikka se tarkoittaa säästöjä muissa ei-lakisääteisissä palveluissa. 40% 14% 45% (292)
- Riittävät resurssit ja palvelut työllisyyspalveluille, jotta voidaan lisätä kunnallisverotuloja. Esim. Erilaisten lupakorttien sponssaus. 34% 7% 57% (226)

- Ystävyyskaupunkeja ja näiden tapaamisiin käytettyjä rahoja tulee arvioida kriittisesti. 71% 3% 24% (280)
- Tulonlähteiden lisäämistä pitää selvittää laajasti. 67% 2% 30% (306)
- Isoja investointeja tulisi jakaa useammalle vuodelle ja mahdollisesti lykätä 69% 1% 29% (157)
- Kaupungin pitäisi ottaa käyttöön tietullit ja automaattiset maksukamerat Kilpilahteen johtavilla teillä saadakseen lisätuloja. 13% 47% 39% (215)
- Palkkatuki myös määräaikaisiin työsuhteisiin. 31% 7% 60% (230)
- Uudessa strategiassa korostuu lapsiin ja nuoriin panostaminen. Siksi on vältettävä leikkauksia heidän palveluista. 71% 10% 17% (128)
- Sisäisiä vuokria ei voi enää korottaa. Toimitilojen palveluita on tehostettava. 57% 4% 38% (115)

Liite 2. Asukaskeskustelun väitteitä teemoittain

Prosenttiluvut ja sulkeissa oleva numero kunkin väitteen perässä:

- ensimmäinen prosenttiluku: vastaaja on samaa mieltä
- toinen prosenttiluku: vastaaja on eri mieltä
- kolmas prosenttiluku: vastaaja ohitti väitteen
- sulkeissa oleva luku: väitettä äänestäneiden kokonaismäärä

Verotus, maksut ja tulopohjan vahvistaminen. Keskusteltiin siitä, pitäisikö veroprosenttia korottaa vai laskea, voiko palvelu- ja pysäköintimaksuja korottaa, ja pitäisikö korotuksia kohdentaa esimerkiksi lasten ja nuorten, seurojen tai yhdistysten maksuihin. Lisäksi ehdotettiin keinoja saada lisää veronmaksajia tai ulkopuolista rahoitusta Porvooseen.

- Porvoon palvelutaso on erittäin hyvä. Palvelutasoa pitäisi laskea muiden Uudenmaan kuntien tasolle. 16% 50% 33% (468)
- Olen valmis maksamaan käyttämäni palveluista enemmän, jottei veroprosenttia tarvitse korottaa. 45% 26% 28% (445)
- Kaiken ei tarvitse olla ilmaista. Pieni maksu on suotava, sillä tavalla palveluita arvostetaan enemmän. 69% 10% 20% (470)
- Asukkaiden maksuja, kuten pysäköinti- ja palvelumaksuja, voidaan korottaa oikeudenmukaisesti kaupungin talouden tukemiseksi. 37% 46% 15% (1115)
- Palveluja tulee säilyttää esim. nostamalla maksuja reippaasti vene- ja pysäköintimaksuissa. 32% 43% 23% (982)
- Liikuntapalvelujen käyttömaksuja voidaan korottaa maltillisesti seuroille ja harrastajille. 50% 34% 15% (1105)

- Ei saisi korottaa liikuntamaksuja lapsille tai nuorille, korotukset tulisi kohdentaa aikuisille. 73% 12% 14% (422)
- Liikunta- ja urheilupaikkojen hinnoittelua voisi muuttaa vastaamaan niistä aiheutuvia kustannuksia. 55% 20% 24% (349)
- S- ja K-ryhmälle myytävien tonttien hintoja pitää korottaa infran rakentamisen kustannuksilla 64% 9% 25% (487)
- Kuntaveroa olisi hyvä alentaa, jotta Porvoo houkuttelisi uusia veronmaksajia 30% 38% 31% (348)
- Veroprosenttiani saa korottaa, jos palvelut voidaan pitää ennallaan. 35% 44% 20% (1069)
- Porvoon kunnallisvero on Uudenmaan maakunnan keskimäärää alhaisempi. Sitä voidaan korottaa lisätulojen saamiseksi. 40% 37% 22% (467)
- Pitäisi olla houkuttelevia asumisvaihtoehtoja myös hyvätuloisille. Lisäisi verotuloja. 62% 6% 31% (405)
- Helpotetaan kesämökin käyttötarkoituksen muutosta vakituiseksi asunnoksi ja saadaan uusia veronmaksajia. 79% 4% 15% (908)
- Staden skall skaffa mera inkomster och sälja alla sina toma fastigheter 62% 5% 32% (274)
- Meidän pitäisi ottaa käyttöön vapaaehtoiset polttopuu- ja laiturimaksut kaupungin ulkoilualueille. 59% 20% 19% (946)
- Pysäköitsijän tulee kustantaa pysäköinnistä aiheutuvat suorat ja epäsuorat kustannukset pysäköintimaksuilla 32% 33% 33% (409)
- Koko kaupungissa otetaan käyttöön maksullinen pysäköinti, jotta pysäköintipaikoista aiheutuvia kuluja saadaan katettua 18% 62% 19% (399)
- Mahdollistamalla kauppvoja keskustan ulkopuolelle voidaan lisätä saatavia tuloja 57% 13% 29% (434)
- Loma-asuntojen rakentamista pitäisi mahdollistaa enemmän tulojen lisäämiseksi. 64% 12% 23% (950)
- Kaupungin pitää kasvattaa omilta liikelaitoksilta tuloutettavaa summaa. 40% 18% 40% (818)
- Julkisissa hankkeissa tulee panostaa myös ulkopuolisen rahoituksen löytämiseen. 77% 4% 18% (885)
- Kokonniemen hallihanke pitäisi pääosin rahoittaa ulkopuolisten sponsoreiden avulla ja vakiuisten harrastajien maksuja korottamalla. 54% 23% 22% (998)

Hallinto, johtaminen ja henkilöstö. Keskusteltiin mm. toimintojen tiivistämisestä, toimialojen yhteistyön lisäämisen tarpeesta, johtamisrakenteen keventämisestä, johdon ja päätättäjien palkkojen ja palkkioiden laskemisesta, hallinnon päällekkäisyyksien purkamisesta, hallinnon ja toiminnan yhdistämisestä suomen- ja ruotsinkielisissä koulutuspalveluissa, konsulttien käyttämisen vähentämisestä kaupungin oman henkilöstön osaamisen hyödyntämisestä ja kehittämisestä.

- Kaupungin toimintoja voidaan yhdistää säästöjen saamiseksi. 80% 3% 16% (296)
- Det saknas förpliktande samarbete stadens sektorer emellan och den röda tråden i beslutsverkställandet brister därför ofta. 56% 2% 41% (267)
- Lisätään yhteistyötä kaupungin sisällä eri toiminnoissa. 89% 1% 9% (375)
- Borgå saknar gemenskap, på flera nivåer. Gemenskap bör tas in som ett centralt tema inom flera sektorer. 50% 7% 42% (397)

- Päätäjien kokouspalkkioista ja eduista täytyy karsia 68% 11% 20% (468)
- Kaupungin päättäjien palkkioista voi luopua. 52% 24% 23% (365)
- Kaupungin päättäjien palkkioita leikattava, jotta summa voidaan käyttää siisteyden ylläpitämiseen. 57% 18% 24% (467)
- Johtajien palkkatasoa pitää laskea. 67% 10% 21% (546)
- Porvoon johtamisrakennetta voidaan keventää 77% 2% 20% (509)
- Kahden kaupunginjohtajan malli on liian raskas näin pienelle kaupungille. 82% 2% 15% (367)
- Suomen- ja ruotsinkielisen koulutuspalvelujen hallinto pitää yhdistää. 69% 11% 18% (427)
- Koulujen tiloja ja toimintoja on yhdistettävä enemmän suomen- ja ruotsinkielisessä opetuksessa. 67% 15% 16% (924)
- Koulutuksessa ja varhaiskasvatuksessa pitää ensisijaisesti kohdistaa säästöt hallintoon 73% 8% 18% (431)
- Koulujen aluerehtorimalli voidaan lakkauttaa. 46% 5% 48% (271)
- Kaupungin hallinnossa on päällekkäisyyksiä, joita voidaan purkaa. 77% 1% 20% (978)
- Hallinnosta voi poistaa tarpeettomat keskitason päälliköiden ja toimistotyöntekijöiden tehtävät. 66% 12% 20% (468)
- Ei tehdä turhia selvityksiä. 80% 4% 15% (434)
- Kaupungin projektien ja hankkeiden mittareita, seurantaa ja vaikuttavuutta pitää lisätä merkittävästi kustannusten kurissa pitämiseksi 75% 4% 19% (459)
- Korvataan tekniset laitteet vasta, kun edelliset on rikki, eikä hankita teknologiaa teknologian takia. 77% 7% 14% (881)
- Kaupungin oman henkilökunnan osaamista on parannettava ja konsulttien käyttöä vähennettävä. Näin saavutetaan kestäviä säästöjä. 86% 3% 9% (372)
- Kaupungin tulee teettää mahdollisia selvityksiä oman henkilökunnan voimin, ilman konsultteja. Henkilöstön osaamista tulee arvostaa. 82% 4% 13% (906)
- Varmistetaan, että henkilöstö on asiansa osaavaa ja toimi tehokkaasti. Poistetaan rönsyt työstä ja rooleista. 84% 2% 12% (912)
- Staden måste också modigt våga se över mängden egen personal, framförallt inom administrationen. 64% 4% 31% (443)
- Man bör effektivera tjänster. I ett privat företag har man heller inte råd med "onödig" personal. Processer bör bli effektivare. 61% 4% 34% (431)
- Kaupungin henkilöstöä tulee vähentää 44% 18% 36% (414)
- Kaupungin palveluksesta eläköityy lähivuosinakin useita työntekijöitä. Poistetaan eläkelahjaksi saatava viiri - se on jääne entisajoilta 65% 13% 20% (279)
- Kaupungin tulee viedä säästöpäätökset maaliin eturyhmien vastustuksesta huolimatta. 33% 26% 40% (417)

Kasvatus, koulutus ja varhaiskasvatus. Keskusteltiin mm. oppilaaksiottoalueista, koulujen sulkemisesta ja yhdistämisestä, haja-asutusalueiden oppimiskeskuksista, oppilaiden kuljettamisesta keskustasta kyläkouluihin, opetuksen laadun ja oppimisen tuen heikentymisestä sekä säästöjen kohdentumisesta esimerkiksi koulukyyteihin, painotettuun opetukseen, koulukirjoihin tai luomumaitoon tai avoimeen varhaiskasvatukseen.

- Koulujen oppilaaksiottoalueita tulisi tarkastella jotta lapsimäärät saataisiin tasattua kaupungin ja haja-asutuksen välillä. 67% 10% 22% (436)

- Kaupunkialueelta voidaan kuljettaa lapsia kyläkouluihin, jotta kyläkoulut pysyvät. 47% 35% 16% (486)
- Kyläkouluja ei saa sulkea, vaikka sulkemisella saataisiin säästöjä aikaiseksi. 55% 27% 16% (1103)
- Kyläkoulujen sulkeminen voi näyttää säästöltä, mutta voi pitkällä aikavälillä heikentää veropohjaa. 65% 15% 18% (383)
- Haja-asutusalueilla palvelut voisi keskittää oppimiskeskuksiin jossa palvelisi koulut, varhaiskasvatus ja kolmannen sektorin toiminta. 66% 13% 20% (915)
- Hamarin koulu pitää yhdistää Peipon koulun kanssa, koska ne sijaitsevat lähellä toisiaan. 35% 33% 30% (430)
- Suljetaan Epoon koulu, se on säästötoimi. 20% 49% 29% (429)
- Pohjoisen Porvoon alueelta lapset Albert Edelfeltin kouluun tai Linnanjoen kouluun vuosiluokille 7-9. Kyytimatkasäästö. 29% 17% 52% (311)
- Keskustan kouluja pitäisi yhdistellä niiden täyttöasteen lisäämiseksi. 34% 44% 20% (987)
- Keskuskoulu voitaisiin lakkauttaa. 8% 61% 30% (304)
- Luovutaan Keväkummun koulujen vuokratilasta (Vellamo) 26% 19% 53% (831)
- Peruskoululaisten koulukyydeistä ei saa säästöä. 67% 12% 20% (461)
- Koulukyydit voisivat olla osa julkista liikennettä jolloin niiden kustannukset eivät jäisi pelkästään koulupuolen rasitteeksi 66% 11% 21% (489)
- Koulukirjoista ei saa säästöä. 77% 8% 13% (298)
- Opetuksen laatu ja oppimisen tuki saavat vähän heikentyä säästöjen vuoksi. 11% 80% 8% (918)
- Koulujen ja päiväkotien luomumaidosta voi luopua säästösyistä 63% 21% 14% (447)
- Kouluissa on ryhmiä, joilla on painotettua opetusta musiikissa ja liikunnassa. Nämä ryhmät voidaan lopettaa, koska ovat liian kalliita. 23% 51% 24% (322)
- Kvaliten på undervisningen beror i stort på personalens kompetens som knappast försämrar på grund av tiderna. 48% 4% 46% (405)
- Det ska absolut inte prutas nåt på utbildningen. Lärarna klarar inte av alla specialfall i dagens integrerade klasser. 65% 6% 28% (423)
- Lasten ja perheiden palveluista, kuten avoimesta varhaiskasvatuksesta ei tule säästöä. 70% 14% 14% (520)
- Jokaisen koulun ja yksikön tulisi saada itse miettiä säästökohteita. Tapa joka toimii yhdelle ei ehkä toimi toiselle. 82% 5% 11% (926)

Liikunta, nuoriso, kulttuuri ja vapaa-aika. Keskusteltiin mm. säästöjen kohdentamisesta nuorisopalveluihin, tekojaiden jäädyttämiseen, hiihtolatuihin, musiikkiin, kulttuuriin, kirjastoon ja uimahalliin.

- Nuorisopalveluista ei pidä säästää, koska ne ehkäisevät myöhempiä ongelmia. 85% 5% 9% (987)
- Sisäliikuntaan panostetaan liian paljon. Olisi tärkeämpää toteuttaa hankkeita, jotka motivoivat keskivertoa liikkumaan, kuten pyöräteitä. 47% 22% 30% (476)
- Tekojääkentän jäädyttäminen aloitetaan ulkoilman lämpötilan mukaan, eikä kalenterin. 81% 6% 11% (370)
- Tekojäiden (kuten Pallokenttä), kalliista ylläpidosta luovutaan, koska harrastajia on suhteellisesti niin vähän. 30% 40% 28% (418)

- Hiihtolatuksen ylläpito on lopetettava. 9% 71% 19% (249)
- Kaupunki voi säästää kulttuuritoiminnasta. 43% 34% 22% (566)
- Ei lakisääteisistä palveluista (muun muassa musiikki ja kulttuuri) voidaan säästää enemmän ja tiivistää toimintaa kaupungin ydintoimintoihin. 44% 32% 22% (496)
- Porvoo on satsannut kasvatukseen musiikissa ja liikunnassa. Liikuntaa pitää priorisoida. 35% 32% 32% (877)
- Bibliotekets huvudfunktion bör bevaras. Biblioteket gör också mycket utöver sina primära uppgifter och det kan man skära ned på. 43% 18% 37% (422)
- Kirjastoja voidaan sulkea tai kirjastojen aukioloaikoja kaventaa säästöjen saamiseksi. 22% 59% 17% (270)
- Kirjastosta ei saa säästää. 56% 23% 19% (997)
- Porvoon uimahalliin ei saa kohdistua säästöjä. 56% 19% 24% (957)
- Kansalaisopiston ei tulisi järjestää kursseja, jotka kilpailevat yritysten kanssa halvemmilla hinnoilla. 21% 55% 22% (392)

Kaupungin avustukset, yhdistykset ja seurat. Keskusteltiin siitä, voiko avustuksia vähentää ja pitäisikö niitä kohdentaa esimerkiksi nuorille ja lapsille tai suurille yhdistyksille ja seuroille. Lisäksi pohdittiin sitä, pitäisikö yhdistysten ja kolmannen sektorin roolia lisätä palveluiden tuottamisessa.

- Bidrags djungeln kan ses över, satsa på barn och unga. 55% 5% 39% (402)
- Kaupungin avustuksia suurille ja elinvoimaisille yhdistyksille, seuroille ja kulttuuritoimijoille voidaan vähentää osana säästöohjelmaa. 65% 16% 18% (481)
- Avustuksia tulisi kohdentaa hyödyllisiin asioihin, kuten eläkeläisten yksinäisyyden vähentämiseen. 57% 12% 29% (916)
- Kaupungin avustuksia yhdistyksille, seuroille ja kulttuuritoimijoille voidaan vähentää osana säästöohjelmaa. 43% 37% 18% (1105)
- Yhdistysten ja kolmannen sektorin roolia palvelujen tuottamisessa voidaan lisätä. 57% 14% 28% (954)

Investoinnit ja suuret hankkeet. Keskusteltiin mm. kiinteistöjen korjaamisesta, investointien karsimisesta, Kokoniemen liikuntahallista, Taidetehtaasta, uudesta Peipon koulusta ja Meritullin päiväkodista sekä Itäradan suunnittelusta.

- Porvoon vanhat kiinteistöt tulisi pitää paremmassa kunnossa ja laittaa investointirahat näiden kiinteistöjen kunnostukseen. 53% 15% 30% (436)
- Korjaaminen on usein edullisempaa kuin purkaminen ja uuden rakentaminen. 60% 11% 27% (343)
- Suurimmat säästöt syntyvät investointien karsimisesta, ei arjen palveluista leikkaamalla. 66% 9% 23% (367)
- Kokoniemen hanke ei ole pakollinen. Sen toteutusta pitää siirtää eteenpäin. 52% 27% 19% (976)
- Isot hankkeet, kuten Kokoniemi, tulisi suunnitella paremmin, jotta kustannusten kasvamista voidaan välttää. 85% 2% 11% (905)
- Kokoniemen liikuntakeskuksen rakentaminen voidaan toteuttaa asteittain, ensin jäähallit ja jos vielä rahaa investoida, niin jatketaan. 68% 16% 14% (546)

- Kokonniemen liikuntakeskus -hankkeen vuosittaista käyttökustannusta on laskettava merkittävästi. 56% 11% 31% (529)
- Uusien liikuntahallien vaihtoehtona panostetaan kouluihin ja olemassa oleviin palveluihin. 61% 17% 21% (490)
- Kaupungin tulee vähentää tukeaan ja kuluja Taidetehtaaseen 61% 15% 23% (489)
- Taidetehtaan pitäisi tulla toimeen tulopohjalla ilman kaupungin tukea. 63% 14% 22% (546)
- Uuden Peipon koulun kokoa voi karsia maltillisesti. 46% 15% 38% (357)
- Ei rakenneta ollenkaan Gammelbackan uutta koulua 29% 36% 33% (280)
- Ei tarvitse rakentaa uutta Meritullin päiväkotia, vaan etsitään päivähoidolle tarvittavia lisätiloja nykyisistä rakennuksista. 57% 9% 32% (509)
- Itäradan suunnittelusta tulee luopua 48% 30% 21% (965)

Kaupunkikehitys, kaavoitus ja asuminen. Keskusteltiin mm. siitä, milloin ja minne tontteja pitäisi kaavoittaa, kaupunkirakenteen tiivistämisestä ja rakentamisesta poikkeusluvilla haja-asutusalueille.

- Asemakaavoitusta tulee priorisoida alueille, joilla tontit menevät nopeasti kaupaksi. 56% 13% 29% (976)
- Tontteja tulee kaavoittaa tasapuolisesti eri puolille Porvoota. 63% 13% 23% (1016)
- Uusia tontteja ei tule kaavoittaa ennen kuin jo kaavoitetut ovat menneet kaupaksi. 39% 32% 27% (416)
- Kaupunkirakennetta tiivistämällä saadaan lisää säästöjä ja elinvoimaa. 34% 31% 34% (435)
- Pysäytetään yhdyskuntarakenteen hajautuminen ja sen myötä kulujen kasvu pysähtyy. 20% 18% 61% (349)
- Tulee myöntää enemmän rakentamisen poikkeuslupia kyliin ja haja-asutusalueelle, jotta asukkaita saadaan lisää. 78% 5% 16% (514)
- Rantoja pitäisi suunnitella asunnoille eikä teollisuudelle, jotta saadaan lisää verotuloja uusilta asukkailta. 64% 5% 30% (342)
- Tulee myöntää enemmän rakentamisen poikkeuslupia kyliin ja haja-asutusalueelle, jotta asukkaita saadaan lisää. 78% 5% 16% (514)
- Loma-asuntojen suunnittelua ei pidä lisätä, sillä ne lisäävät palveluverkko- ja usalu-einfrakustannuksia, mutta eivät verotuloja. 24% 32% 42% (301)
- Maltillisuutta kaupunkikehityksen hankkeisiin. 68% 6% 25% (363)
- Kesäkuukkaistutukset voisi säästösyistä jättää laittamatta. 24% 55% 20% (404)
- Ilmainen pysäköinti, edes osittain, lisää keskustan elinvoimaa ja toisi asiakkaita kauppoihin 65% 19% 14% (514)
- Nopeutetaan kaikkia rakentamisen lupaprosesseja. 73% 6% 19% (913)

Kiinteistöt ja tilojen käyttö. Keskusteltiin mm. kiinteistöjen myymisestä ja kaupungin tilojen vuokraamisesta järjestöille ja yhdistyksille.

- Kaupungin tiloja voidaan vuokrata enemmän järjestöille ja yhdistyksille, näin saadaan enemmän tuloja. 89% 1% 9% (455)
- Kaikki kiinteistöt, joista on päätetty luopua, pitäisi myydä nimellishintaan huutokaupalla. Säästyy turhat ylläpitokustannukset. 70% 10% 19% (917)
- Myyntiin tulevista/myytävistä kiinteistöistä tulisi tiedottaa avoimemmin. 81% 2% 16% (448)

- Kaupungin tulee vähentää kiinteistöjen omistamista (kuten koulut ja urheiluhallit) ja sen sijaan maksaa vuokraa tiloista. 18% 44% 37% (436)
- Keskustan autiot kiinteistöt tai niiden maapohja pitää saada käyttöön välittömästi. 81% 4% 14% (449)

Liikenne, liikkuminen ja infrastruktuuri. Keskusteltiin mm. joukkoliikenteen reiteistä, maksuista ja kalustosta, katujen kunnossapidosta, liikennevaloista ja katuvaloista.

- Kun jollakin alueella tehdään uudistamishankkeita, jossa avataan esim .asfalttia selvitetään voidaanko tehdä myös muita korjauksia samalla. 91% 1% 7% (436)
- Kaupungin tulee keskittyä perusinfrastruktuurin ylläpitoon. 64% 5% 29% (437)
- Yksityisteiden rahoitus on keskitettävä teille, joiden varrella on pysyvää asutusta, ei metsänteille. 60% 9% 29% (344)
- Joukkoliikenteen toiminta myös keskustan ulkopuolelle. 59% 15% 25% (963)
- Linja-autot täysin käyttäjien maksamiksi jos ei kannata niin lopetetaan kyseinen linja 20% 52% 26% (324)
- Julkisen liikenteen hintoja on alennettava, jotta ihmiset käyttäisivät sitä enemmän - volyyminilla lisätuloa 54% 20% 25% (283)
- Otetaan pois julkisen liikenteen isot ja kalliskuluiset bussit. Otetaan tilalle pienempiä minibusseja. Bussit ajavat nyt pääsääntöisesti tyhjänä. 59% 16% 24% (281)
- Joukkoliikenteen aikataulujen järkipäristäminen, koska nyt samalla alueella on liian tiheästi vuoroja. Nyt puolityhjä bussit kulkevat peräkkäin. 63% 10% 25% (289)
- Katujen kunnossapidosta ei voida tinkiä. 75% 11% 12% (535)
- Kalliin lakaisukoneen hankinta pitäisi perua 45% 17% 37% (409)
- Liikennevaloja pitäisi muuttaa liikenneympyröiksi, jolloin saataisiin säästöä, sekä jouhevampi liikenne. 45% 25% 29% (389)
- Joka toisen katuvalon voisi sammuttaa. Myös mm. Vesitorni voisi olla kokonaan pimeänä. 51% 28% 20% (456)
- Kaupungin tekniikan pitäisi olla ajan tasalla kustannussäästöjen tuottamiseksi (valojen ajastukset, katuvalot palaa yötä päivää) 86% 3% 10% (359)

Ympäristö, energia ja viheralueet. Keskusteltiin mm. pitäisikö joustaa ilmastotavoitteista, luopua vihreän siirtymän rahastosta, lisätä luonnonsuojelu- ja retkeilyalueita, vähentää viheralueiden hoitoa tai säästää energiaa uusimalla tekniikkaa.

- Ilmastotavoitteista pitää joustaa, ne maksavat liikaa. 38% 43% 18% (505)
- Kaupunki voisi luopua Vihreän siirtymän rahastosta ja hankkeista. 38% 36% 24% (378)
- Vihreän siirtymän rahasto pitää lopettaa ja rahat suunnata kouluihin. 39% 30% 30% (469)
- Porvooseen tarvitaan enemmän luonnonsuojelu ja retkeilyalueita houkuttelemaan ulkopuolisia kävijöitä. 49% 26% 23% (436)
- Viheralueet edistävät hyvinvointia, eikä niitä saa vähentää. 68% 14% 17% (459)
- Viheralueiden hoitokustannuksia olisi vähennettävä muuttamalla nurmikoita ja pientareita niityiksi. 59% 20% 20% (437)
- Viheralueiden hoitoa voidaan vähentää osassa puistoja säästöjen vuoksi. 53% 28% 18% (1054)
- Viher- ja urheilualueiden hoitoa ohjataan vapaaehtoisten asukasyhdistysten tai järjestöjen hoidettavaksi pientä korvausta vastaan 56% 18% 25% (432)

- Man kunde säkert spara energi genom att planera och eventuellt uppdatera tekniken
62% 3% 33% (422)

Elinvoima ja yritykset. Keskusteltiin mm. kaupungin omaleimaisuuden ja vetovoiman säilyttämisestä, matkailun, tapahtumien ja kulttuurin roolista, yritysten houkuttelusta ja lupaprosesseista sekä elinkeino- ja kotoutumispalveluista.

- Säästöjä ei tarvita, vaan tulee houkutella uusia asukkaita ja erityisesti yrityksiä.
43% 23% 32% (415)
- Kaupungin tulee pitää huolta omaleimaisuudestaan ja vetovoimastaan uusien asukkaiden, matkailijoiden ja verotulojen saamiseksi. 81% 3% 14% (361)
- Kaupungin vetovoimaisuuteen ja uusien asukkaiden houkutteluun tulee panostaa heikkosakin taloustilanteessa. 68% 8% 23% (400)
- Saaristoa tulee kehittää houkuttelevammaksi lomailijoille ja vierailijoille 65% 11% 23% (429)
- Matkailuun ja siihen liittyvään yritystoimintaan olisi panostettava. 61% 9% 28% (397)
- Kaupungin tehtävä ei ole tuottaa viihdettä ja tapahtumia. 38% 42% 19% (480)
- Kulttuuri ja tapahtumat ovat tärkeä osa Porvoon elinvoimaa, eikä niistä pidä säästää liikaa.
58% 23% 18% (1086)
- Joulutapahtumat voidaan lopettaa. 14% 64% 20% (396)
- Yrityksille myönnetään tuettu palkkausseteli työttömän palkkaamiseen. Korotettuna jos kyseessä henkilöllä on äidinkielenä muu kuin suomi tai ruotsi. 39% 29% 30% (326)
- Ner med priserna på torgplatserna. Bättre med mer försäljare till lägre pris, än tomt torg till skyhögt pris 68% 4% 27% (284)
- Kotouttamisen kustannuksia suhteessa vaikuttavuuteen täytyy jatkuvasti seurata.
67% 4% 28% (280)
- Kotouttamispalveluja järjestettävä siten ettei ne kuormita palveluverkkoa eikä tulevaisuudessa korota kaupungin sakkomaksuja työttömyydestä 57% 6% 35% (269)
- Kaupungin on panostettava merkittävästi lisää erilaisten yritysten houkuttelemiseksi Porvooseen 74% 6% 19% (436)
- Yrittäjien lupaprosessien tulee olla nopeita ja sujuvia, jotta luomme työpaikkoja ja saamme yhteisöverotuloja. 85% 1% 12% (906)
- Elinkeinojen kehittämistä pitäisi kehittää. Nykyinen kehitysyhtiömalli ei palvele yrittäjyyttä.
47% 4% 48% (399)
- Rakennetaan Prisma, niin saataisiin iso investointi, uusia työpaikkoja ja asiakkaita kauempaakin niin käyttäisivät muitakin palveluja. 64% 17% 17% (458)

Digitalisaatio, viestintä, asiakaspalvelu ja osallisuus. Keskusteltiin mm. mahdollisuudesta lisätä digitaalista asiakaspalvelua ja viestintää, tarpeesta kuulla rohkeammin asukkaiden toiveita ja ehdotuksia, osallistuvan budjetoinnin tarpeellisuudesta sekä kuinka laajasti on tarpeen kääntää luottamuselinten esityslistoja.

- Henkilökohtaista asiakaspalvelua voisi vähentää ja asioita voisi hoitaa sähköisesti enemmän. 49% 29% 21% (474)
- Ei haittaa, vaikka anomusten/hakemusten käsittelyajat pitenevät, kun vähennetään henkilökuntaa. 22% 49% 27% (389)
- Kaupungin tulee rohkeammin kysyä asukkaiden toiveita ja ehdotuksia kehittämiseen.
87% 2% 9% (930)

- Att uppfylla invånarnas önskemål i form av te.x deltagande budjetering är nog rätt onödig skenlig demokrati. Lyssna istället i viktiga frågor. 32% 19% 47% (394)
- Olen valmis asioimaan kaupungin kanssa ensisijaisesti digitaalisesti. 72% 13% 14% (1042)
- Kaupunki viestii aktiivisesti suomeksi ja ruotsiksi, mutta vain lakisääteiset esityslistat pitää kääntää jatkossa ruotsiksi. 41% 43% 15% (1096)
- Kaupungin paperisista julkaisuista voidaan luopua ja siirtyä digitaaliseen viestintään. 68% 15% 15% (1040)
- Porvoon energian ja Porvoon veden asiakaslehdet voidaan lopettaa ja niistä säästyneet rahat tilittää suoraan kaupungille. 80% 6% 13% (293)